

SLOVENSKI NAROD.

haja vsak dan zvečer izveniši nedeje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko po leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petostopne petin vrate po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Bliznji boji.

Končno je proračunski odsek poslanske zbornice po dolgem odlašanju prišel od tega, da začne razpravljati o proračunu pravosodnega in naučnega ministrstva. Pri teh razpravah pridejo na razgovor najakutnejša narodnostna in jezikovna vprašanja, namreč vprašanje o uradnem jeziku pri sodiščih, o nameščanju uradnikov in o vseučiliščih.

Nemci že mobilizirajo svoje čete za boj zoper Slovence točno v smislu govora, ki ga je nedavno tega imel nemški landsmann Peschka v Gradeu. Ta minister je v Gradeu brez ovinkov povedal, da na narodnostni mir med Nemci in med Slovani še misliti ni, nego da je zgodovinska naloga Nemcev večni boj proti Slovanom, boj, ki bo toliko časa trajal, dokler ne izginejo ali Nemci ali pa Slovani s sveta. Obenem je minister Peschka izrekel nado, da tisti narod, ki bo v tem boju pogubljen, ne bodo Nemci.

In ni ostalo le pri besedah. Minister Peschka je bil kmalu po svojem zgoraj označenem nastopu v Gradeu v prijetnem položaju, da je svojemu ministrskemu tovarišu Gessmannu v imenu nemških agrarcev, nemških nacionalcev, nemških procdrimovcev in nemških veleizdajalcev sporečil povabilo na skupno delovanje krščanskih socialcev zoper Slovence.

Gessmann je z veseljem segel Peschki v roke in danes so vse nemške stranke združene pod skupno zastavo in pripravljeni na boj zoper pravice slovenskih narodov.

Prve bitke bodo pri razpravi o proračunu pravosodnega in naučnega ministrstva.

Za ta veliki boj se pripravljajo tudi Slovani. V zadnjih dnevih so prišla v javnost različna poročila, ki kažejo, da si prizadevajo Slovani, združiti vse nemške stranke na skupno in solidarno postopanje.

To je veselo znamenje, toda ne moremo se ubraniti sumu, da resnične dejanske solidarnosti ne bo mogoče doseči. Ministrski predsednik Beck slepmiši po svoji navadi, kako bi pomagal Nemcem in Slovanem ujeti v svojo past in bojimo se, da se mu tudi zdaj posreči, kakor se mu je že večkrat.

Kdo more na primer verjeti, da se bodo slovenski klerikaleci postavili na slovensko stališče in da se bodo dejansko zavzeli za narodne pravice Slovanov. Slovenski klerikaleci so

vladni stipendisti in zavezniki Nemcev. Kot taki se smejo pač delati Slovence, biti pa to ne smejo; dovoljeno jim je pač predstavljati slovenske narodnjake, z dejanji pa tega ne smejo posvedočevati. Da je to resnica, priča pač vedenje klerikalecev pri razpravi o proračunu notranjega ministrstva. Niti besedice niso izrekli o počenjanju kranjske dež. vlade v narodnostnem oziru. Deželna vlada nemškutari tako, kakor v časih Vesteneckovih. Sprejemanje slovenskih konceptnih praktikantov odklanja sistematično, nastavlja pa od vseh strani privabljen nemške praktikante, ki niso zmogni slovenskega jezika. Slovensko uradovanje omejuje na vseh koncih in krajih, in uraduje se celo očitno zakonolomno, kakor pričajo slučaji okrajnega glavarja Ekla in očitno nemškutarsko pristransko, kakor svedoči poročilo deželne vlade o »Glasbeni Matici«. Poštena stranka ne sme nikdar tako globoko pasti, da bi iz gole sebičnosti z molkom odobraval kršenje narodnih pravic, germanizacijo, pristranosti in zakonolomstva.

To pa so klerikaleci storili s tem, da pri razpravi o proračunu notranjega ministrstva še ust niso odprli. Kako tudi, ko so v službi vlade in imajo zvezo z Nemci.

Ni čuda, če se bojimo, da bo ravno tako pri razpravi o justičnem in o naučnem proračunu. Na polju justice so se nam ravno v zadnjem času zgodile nečuvne krivice. Samo nemškutarstvu v korist so bili preterirani vzorni slovenski sodniki. Toda, kakor še nikdar, tako klerikaleci tudi zdaj ne bodo ničesar storili v tem oziru. Njim je nemški uradnik vedno ljubši kakor slovenski naprednjak. Ravno tako bo s šolstvom. Saj imamo v tem oziru tudi prenašati nečuvne krivice, posebno od strani šolskega referenta Kaltenebergerja. Samo imenovanje zadnjih suplentov je taka afera, da bi poštena narodna misleča stranka vzela meč v roke. Klerikaleci pa tega ne bodo storili. Ker poznajo samo svojo stranko in svoje strankarske in osebne koristi, za narodne zadeve pa nimajo nič smisla in tudi nič srea.

Kaj pa naj pričakuje slovanstvo od ljudi, ki niti nacionalnih interesov svojega lastnega zatiranja naroda nečejo zastopati, nego delajo ž njimi kravje kupčije, si je pač lahko misliti. Zato smo v skrbeh za bližnje boje. Sicer ne dvomimo, da se bodo tudi naši klerikaleci šli z bese-

dami Slovence, a to bo samo maskarada, v dejanjih pa se zopet pokaže, da so vladni stipendisti in zavezniki tistih nemškutarjev in Nemcev, katerih oficialni in dejanski vojskovodja landsmann - minister Peschka je v Gradeu oznanjal boj Slovanom do uničenja in je v svrhu tega boja mobiliziral vso nemško armado.

O volitvi v Škofji Loki.

Zašinkal jo je zopet znani naš prečastiti dopisnik v pobožnem in vse časti vrednem »Slovenec«, bridko je zavzdihnil iz vse svoje globine, ker so sicer šele pred dobrim pol mesecem dovršene zadnje deželnozbornske volitve za njega že »zdravnja« minule, ker se valovi razburjenja še niso polegali, kakor bi on bržčas tudi želel, da bi si mogel privoščiti vsaj mirnega počitka, in ker, ako hočete, da povemo še to, so ga seveda te volitve neugodno razočarale. Zato je torej, kakor pravi v svojem dopisu v »Slovenec« od 14. t. m. v našem, sicer tako mirnem mestecu, razburjenje med meščani skoraj večje, kakor pred volitvami.

Kdo pa je ta, ki dela to razburjenje ve itak celo naše sicer tako mirno mestece. Zastran volitev bi se že bil prav lahko zopet vzpostavil ljubi mir, a kaj, ko miru nečete! Čemu pa je treba delati sedaj še zdradbe? Že drugič je po volitvah »Slovenec«, da ne navedemo kaj več, sčeval zoper nas napredne volilce in mi smo bili mirni. Ker hočete pa vzlic temu le boj, dobro, mi ga sprejmemo!

Nas te volitve niso tako razburile. Vedeli smo itak o celem položaju in smo tak izid, kakršen je bil na dan volitve, z vso gotovostjo tudi pričakovali. Saj je naš takratni kandidat in sedanjí deželni poslanec gosp. Ciril Pirc na shodu poklerikaljenih, neodvisnih in samostojnih, meščanskih in nemščanskih volilcev in nevolilcev pri Balantu dne 26. m. m., katerega smo se udeležili tudi mi, da smo vas vsaj pobližje spoznali — spoznali in toliko, da moramo res zavidati krasen uspeh vašega katoliškega »izobraževalnega« društva, čigar člani so se pokazali kakor pravi katoliški junaki v razsajanju in vpitju —, vsem zadosti jasno povedal, da izmed vseh treh kandidatov, to je vaš dva »neodvisna« in naš, ki so bili na shodu prisotni, bode on edini, ki bo izvoljen, in, zdaj vas ponizno vprašamo, ali je mari govoril naš

kandidat neresnico? Že takrat bi bili lahko vedeli, pri čem da ste in bi si bili ne samo prihranili tako gorostasno blamažo, da ste na celi črti vaših dveh »neodvisnih« kandidatov tako grdo pogoreli, nego vam se tudi ne bi bilo treba zdaj v postnem času prav posebno razburjati; toda ker ste tak hoteli, ker ste bili udarjeni s slepoto in menili, da imate mandat že v žepu, ne moremo drugače, kakor da vam predvsem privoščimo poraz, ki ste ga po lastni zaslugi doživeli, in potem, da vam poleg tega še malo bolj ponosno zakličemo: prav vam bodi!

Oni veliki pomen, ki ga predvidjate v tem, da ste izmoledovali pri vašem »neodvisnem« kandidatu Tomaževem Pepetu, da je šel za vas v žerjavico po kostanj in nastopil proti našemu kandidatu, je pa presneto javlov. Kakor se je sedanji vaš naskok povsem ponesrečil in sta oba vaša Tomaža, bodisi oni v Kranju, ali v Škofji Loki, podlegla že v prvi bitvi, tako se bo zgodilo tudi v bodoče, zato bomo že preskrbeli in bodite le potolaženi, kajti naše meščanstvo se vam je sicer pustilo enkrat zvoditi za nos, drugič pa ne pojde več tako lahko. Tudi med njimi se svita pravo spoznanje in bo čimdalje bolj vedelo razločiti, kak velik pomen bi bil za vas, ne pa za njega to, da ga še nadalje obdržite v temi nevednosti, mračnjaštva in v suženjstvu. Nasproti vaši trditvi, da se je prvič osrečil vaš »neodvisni« kandidat in si upal »na lastno roko« kandidirati proti našemu kandidatu, moramo vam pač naravnost povedati, da je ta vaša trditev docela lažniva. Resnica je pač ta, da je Tomažev Pepe bil od vaše strani dolgo časa pred volitvami pripraviran za »neodvisnega« kandidata, kar se razvidi že iz golih dejstev, ker je bil večkrat od vas ustmeno in pisмено nadgledovan, naj vendarle prevzame kandidaturo, pa ker se v stvari ni hotel prvotno niti vmešavati, jo je večkrat odklonil, saj se je že sam tudi večkrat izrazil, da mora zopet v farovž k »ta debelemu«, ker mu ti »hudici« ne dajo »gnaha« in ga sili jo za kandidaturo, katero on ne mara prevzeti. Tudi njegova žena in tast sta mu odsvetovala to; a vse zaman, nič ni pomagalo, ker ste ga znali na umeten način pridobiti za svojo neodvisno klerikalno spletkarstvo in mu prorokovali »gotovo« zmago. Že no ste sicer znali dobro pripraviti (brali ste celo sv. mašo za srečno zmago), ne pa tako tasta, ki ga niti

volil ni, dasi je eden največjih davkoplačevalcev v našem mestu.

Vaše »neodvisno« meščanstvo je seveda sito »liberalnih fraz« in »brezplodnosti liberalne stranke«, ker mu znate sugerirati še marsikaj drugega, kar ni resnično. Kajne da, odpravi naj se in izkorenini iz dežele liberalna stranka, potem se bo že prav prijetno v kalnem ribarilo. To pa že ne bo šlo tako lahko in Goriška, verjemite nam, ni tako daleč od naše kranjske dežele. Kar ste tam učakali, zna se še prekmalu zgoditi, da učakate tudi pri nas. Treba bo našemu meščanstvu že pojasniti, kaj je vzrok, da se ni storilo za naše mesto to, kar bi se bilo lahko storilo. Naj bi vas ne bila gnala v boj proti meščanski napredni stranki vaša nikdar sita samopašnost in zagrizenost, da uničite vse, kar vam ni po volji in ne pleše po zvokih vaše piščalke, potem bi bilo tudi delovanje mogoče in bi se bili pokazali sadovi delovanja tudi v našem mestu. In ko je o vzrokih, ki zavirajo pravo delovanje naših poslancev, hotel govoriti naš kandidat, ste hitro zaključili vaš klaverni shodek pri Balantu, ker vas je resnica zbodla v oči. Tako ste tudi na ta način spotovali vaše lastno zagotovilo, da bo smel na shodu govoriti vsakdo, ki se bo zglasil za besedo. Ali ste pa pustili mirno razpravo? Venomer ste kričali kakor obsedeni in se čudimo, kako da se niste sramovali vednega zabavljanja in šuntanja proti našemu govorniku, ako čutite v sebi kaj pravičnosti, katero ste na shodu tako lepo naglašali. Pa se že še pomenimo, ker o tem mora izvedeti vse odvisno in neodvisno naše meščanstvo.

Da je vaš nesamostojni kandidat bil povabljen tudi na naš zaupni shod v Ljubljani, to menda ni tak greh, ko se je dobro vedelo, da on do zadnjega časa ni bil vaše gore list in tudi ne poseben prijatelj farovžev, zlasti pa ne našega prečastitega loškega fajmoštra, katerega je bolj črtil nego ljubil in o katerem se še ne ve, dali morda tudi on ni eden izmed onih treh volilcev, ki so rajši dali svoj glas kranjskemu neodvisnemu Tomažu, kakor pa njegovemu sedanjemu »ljubljenec«, loškemu Pepetu.

Zahrbtnih intrig, ki si jih izmišlja »Slovenec« resnicoljubni dopisnik, ni pač bilo od naše strani nobenih proti vašemu »neodvisnemu« Pepetu in tudi vsi pritiski in vsa žuganja, ki jih navajate, so zgolj izmišljotine, ki so vam lahko v posebno čast. To pa, kar je pisal tik pred vo-

LISTEK.

Bolezen profesorja Omahna.

Spisal dr. Korun.

Lala je pel in žvižgal fifi profesor Karel Omahen, kadar se je, kakor je bila njegova navada, sprehal po samotnih potih tivolskega gozda. Lala je pel in švrlal s palico po obpotnem grmičevju. Tupatam je postal, se ozrl po zelenju in s polnim požirkom vase potegnil aromatičen vzduh jelovine. Potem pa je zopet nadaljeval svojo pot ter prepeval lala ali pa žvižgal fifi. Misli pa ni nič in bil je zadovoljen.

Modroval je takole: Karel, če hočeš kaj imeti od prostega časa, moraš biti popolnoma prost, telesno in duševno. Niti spominov ne jemlji s seboj na sprehode, zlasti ne neprijetnih. Naj le ostanejo doma ali kjerkoli! Čemu bi vlačil za sabo še to nepotrebno prtljago?

Tako si je mislil Omahen in obneslo se mu je to modrovanje. Lala je prepeval in si žvižgal fifi ter se veselil življenja. Pa zakaj bi se ne? Služba toliko nese, da samcat lagotno živi; več pa ne rabi. Da ga pa glasbolje ne muči, za to že skrbi. Če ima rešiti kak težji pedagoški problem, si pač tako uravnava, da ne priha-ja preveč mišljenja naenkrat. In

sreče? No, smešno! Saj so njegova leta že v sredi med tretjo in četrto desetko in tako je umevno, da je boleznim, ki jih, kakor pravijo, povzroča srce, že zdavnaj odrastel.

Sicer ne, da bi ne videl rad žensk. Tega ni mogel trditi. Še prav rad jih je imel. Toda rad jih je imel samo tako in toliko, da pri tem njegovem radoimenju srce ni imelo niti opravila. In tako je ostal neoženjen ter je brezskrbno prepeval lala in žvižgal fifi, pa se o skrbih tožnim zakonskim možem škodoželjno nasmihal.

»Hahaha! Prav vam je, bebi! Zakaj ste pa šli in si obtovorili hrbe? Kdo vas je silil? Jaz že ne in kdo drugi tudi ne. Sami ste hoteli pod jarem. Pa še kako se vam je mudilo! Kar strpeti niste mogli. Sedaj pa le tvorite, norci! Potem si pa še navlečete tiste drobnjadi, ki ji pravite deca! Pa še koliko! Kakor da bi šlo za stavo. Čemu pa? Zdrava pamet, ko bi jo imeli, bi vam bila povedala, da se z otroki breme obteži. Saj pravim! Prav kakor da bi bil na vas mislil tisti modri Rimljan, ko je pisal: »Kar v sužnjost drve.« No, zdaj pa imate: Jaz prepevam lala in žvižgam fifi v kratkočasje samemu sebi, vi pa, da zaziblujete v spanje svojo kričavo deco.»

Tako sakriležno je govoril o zakonu profesor Karel Omahen, tako sakriležno o njega svetih dolžnostih ter njih neizogibnih nasledkih. Seve,

ker je v svoji samski prešernosti mislil, da je on z nasrčnim oklepom zavarovan proti tisti edinopravi ljubezni, ki vodi po zložni, z drobnim peskom posuti poti sladkostim zakon na naravnost v mehki naročaj.

Toda z nasrčnim oklepom ni bil zavarovan, o tem se je motil. Le samoljubljen je bil in previden. Zato se je pa tudi snoči tako dolgo pomišljal, predno se je odločil, da je šel k trgovcu Peharju na »domačo veselico».

Vendar pa mu ni bilo čisto nič žal, da se je je udeležil. Ravno nasprotno. Prav ljubo mu je bilo snoči in danes. Saj se je zabaval izborna. Še celo plesal je pridno, čeprav je bil menil, da je nad takimi otročarijami, kakor je ples, že sklenil svoje račune. No, pa s Peharjevo Maro plesati je res tudi veselje. Ne bil bi si mislil, da se ta drobní otročaj tako dobro razume na ples. Tako se lahko vrti, kakor vrtalka in fino, da ti je prava radost, ko jo k sebi priviješ sukaje se z njo po dvorani.

Pa o plesu bi še ne rekel toliko; saj znajo plesati tudi druge. Vendar tako milobnih pogledov pa nima kmalu katera. Gotovo, da ne. Ko je v Omahna uprla svoji plavi očesci, mu je kar gorko postajalo okrog srca. Potem pa, kako ti čebele! Saljivo in resno, kakor nanese, vendar pa ljubko tako, da bi jo poslušal naprej in naprej. Prav res, tale Peharjeva Mara bi pa že bila vstanu zmotiti glavo in razruti srce tudi treznemu

možu. Se pravi, marsikateremu. Njemu pa ne. Se ni bati. Za to je profesor Karel Omahen prestar in premoder.

Ali ni smešno, kakšne nazore ima njegov prijatelj, zdravnik dr. Znojilšek! Misli, da je to že ljubezen, če Omahen nekoliko več obuje z eno ko z drugo. Sicer se je pa hotel itak samo pošaliti, ko je podražil snoči njega in Maro. Poznati je treba tega Znojilška. Ljudi v zadrego pripravljati, to je njegova zabava. — Kako je že bilo? Kako! Promenirala sta Omahen in Mara. Ona je čebetala, on jo poslušal. Poslušal jo je; toda kaj mu je pravila, bi pa danes ne mogel povedati, ker je bil nekam raztresen. In ko sta tako promenirala viseča drug ob drugega roki, stopi pred nju dr. Znojilšek in s prstom kaže proti onemu delu dvorane, ki je bil umetno prirejen v nekaj cvetličnjak:

»Le pazita!« pravi. »Nocoj je na vaju pomeril. Sicer se mi pa zdi, da je moje svarilo prepozno. Kakor se vidi, že tičita njegovi puščici v vaju.»

Nato pa je odšel hudomušno smeje se, pripravivši v zadrego Omahna in Maro. Ona je povesila oči in zardeva, on se je pa ponovno ozrl tja proti cvetlicam, med katerimi skrit se je nahajal Amorjev kip iz mramorja izklesan. Široko razkorajen je stal ponigljav božec, v ročici držeč lok stalonoženi. Svilen tetiva je bila močno napeta, ob njo pa je tiščal ostro puščico, v sladki strup

namočeno, ter preže na nov plen je iz svoje cvetlične zasede meril z njo po plesni dvorani.

In kadarkoli se je Omahen ozrl, vsikdar se mu je zdelo, da je ost puščice obrnjena prav proti njemu. Pa se ni motil. Ko bi imel božanske oči, kak strašen prizor! Videl bi bil, kako je puščica najprej prodira mehko srceee Mari, iz rane pa ji je kapljala rdeče krvce kaplja za kapljo. Potem pa bi bil videl, da je božec s smehom na ustnih vzel iz zlatega tulca najmočnejšo in najbolj ostasto, kar jih je hranil, in ki je imela grozno zakrivljeno kljuko. In ko jo je dolgo namakal v srebrni skodeli polni sladkega strupa, jo je z največjo močjo zalučal proti zakrknjenim prsim sameca Omahna, da se mu je globoko zadrla v srce. Takoj se je ulil iz njega curek krvi, s krvjo pa se je strup pomešal ter se razlival po celem telesu.

Seve, tega groznega klanja, ker ni imel božanskih oči, Omahen ni videl; videl ga ni, pa hudo je občutil njega učinek. Neka skeleča sladkost mu je začela razjedati drobje, njegovega bitja se je polasčal nemir in ginevala mu je samska brezskrbnost.

In ko se je naslednjega dne sprehal po tivolskem gozdu, se mu prav nič ni ljubilo, da bi prepeval lala ali žvižgal fifi po svoji stari navadi. Čisto druge reči so mu vršle po glavi. Kar tja v Peharjev salon so mu silile misli, v Peharjev salon

litvijo »Narod« o vašem »neodvisnem« kandidatu, ne morete nikakor ovreči kot neresnično, da pa bi bil dotični članek, ki se je čital v Škofji Loki šele na dan volitve, kaj vplival na volitve same, menda se sami niste toliko naivni, da bi to verjeli. Še vse kaj drugega bi se dalo napisati o vašem čednostnem kandidatu, da bi se le hoteli malo potruditi, pa mi tega nismo hoteli, ker nam ni na tem, da bi koga onečastili in najsi bodi dotični tudi naš politični nasprotnik. Teda, ako vam je kaj na stvari, ne pa na osebi, mirujte z vašim natočevanjem in hujškanjem, ker mi ne izvršujemo tolovajskih napadov, kakor jih v svoji zlobnosti podtikujete nam, o čemer izvolite premisliti samo to, da je zaradi tepeža bil eden vaših že po volitvah kaznovan in je eden vaših krščanskih izobraženih mladeničev hotel napasti nekega Sokola z dolgim nožem, — marveč navajamo gola in čista fakta, ki tudi drže.

Koliko nam bo škodoval naš uspešni nastop pri zadnji volitvi, to bomo še videli in se o tem drugkrat pomenili. Nočemo delati skokov, kakor jih delate vi in bodočnost bo pokazala, ali bo meščanstvo na vaši ali na naši strani.

Veseli nas, da ste tako točno informirani celo o tem, kje je naše shajališče in kje smo zalili svojo zmago. Dobri vojskovodje ste, to se vam je mora priznati, četudi se čisto vstejete v vaših računih, kakor so nam dokazale zadnje volitve. Prisluzili ste ponedolžnem nekaj krepkih blamaž, tako na pr. z dvema vašima protestoma, ki sta se razpršila v nič, tako tudi o vašem vednem ogibanju, kje smo mi mogli dobiti 16 glasov več, kakor ste nam jih vi privoščili in zdaj tudi hočete vedeti, kje je naše shajališče. Dobro ste jo uganili, da bolj niste mogli, samo pomagala vam zdaj nič ne. Koliko vina ste pa na dan volitve sami izpili, da ste si ohladili svojo jezo, o tem previdno molčite, dasi ste toliko pošten, da nam očitajte zalivanje naše zmage.

O agitaciji pa ste lahko tihi. Mi vemo tudi o vaših sredstvih, ki ste se jih posluževali pri agitaciji, pa nam ni na tem, da bi izgubljali čas z njihovim naštevanjem.

Ravno tako bi bili lahko tihi z vašim bahanjem, da ste imeli na vaši strani 61 meščanskih glasov. Res, prav lahko ste ponosni na vaše meščane, ki so tako zavedni in neodvisni, zraven pa žalibog se analfabeti vzlic vašemu katoliškemu »izobraževalnemu« društvu, ki baje v tem oziru prav slabo vrši svojo nalogo, kakor se je pokazalo neposredno pred volitvijo, ko je bilo treba pisati glasovnice za izvolitev treh članov v volilno komisijo. Škoda, da niste pripeljali seboj še par pisarjev, da bi saj ti pisali glasovnice, ker jih vaši meščani niso znali, pa šment, da je moralo biti to nedopustno!

Prerokovali ste nam, da bomo doživeli na dan volitve črni petek in črni petek je res tudi bil, pa ne za nas, ampak za vas. Ne sodi, da ne boš sojen! In obsodili ste se sami.

Vprašati bi vas hoteli še, ali veste, da so izmed vseh volilcev, ki so volili v Škofji Loki dne 28. m. m. poslanca, ravno naši bili najbolj ugledni meščani, in tudi kar se tiče izobrazbe, se vaši lahko kar precej skrijejo za našimi. Pa o tem se ni vredno več prerekati! Lahko bi vam tudi postregli s številkami, da bi vam dokazali, na kateri strani se plača največ direktnega davka. A o tem drugič, če bo potreba. Torej svetuje-

mo vam, da se še za zdaj zadovoljite z izidom naših volitev v Škofji Loki. Ker ni seveda drugače. Za tolažbo vedite danes samo to, da je naših volilcev od predzadnje deželnozborske volitve pred 6. leti naraslo za 35% in ko se bomo še bolj spoznali, bo to število še naraslo. Takrat se bomo zavedli tudi mi svojih moči in do končne zmage nam ne bo treba toliko delati, ker bo zmaga tudi takrat naša!

Notar Hafner contra dr. Slanc.

(Z Dolenjskega.)

Živimo v dobi »kristalnočistih značajev«. V času, ko se v slovenski javnosti pojavljajo razni Ravniharji, Pušenjaki in drugi taki ptič-sileci, ima tudi naša vinorodna Dolenjska svoje posebnosti.

V Kostanjevici na primer živi mož, ki je še pred nedavnim časom mislil, da postane mogočen diktator v Krški dolini.

V ta namen je žrtvoval celo svoje osebo in politično prepričanje: iz hudega panteista je postal ponižna ovčica v čredi edino zveličavne »S. L. S.«

Političen boj, ki se je doigral v zadnjem času v Kostanjevici, je v najlepši luči pokazal silno brezobzirnost in brezmejno bojaželjnost tega klerikalnega gromovnika na eni strani, na drugi strani pa občudovanja vredno mirnost in prizanesljivost kostanjeviskega prebivalstva, ki je tolikrat dokumentiralo, da pri vsem usiljenem, neprestanem političnem boju ne prestopi meje dostojnosti, četudi se ga v to neprenehoma izživlja.

Da bodo pa širša javnost, kakor tudi generalni štab klerikalne stranke s »Slovenčevim« uredništvom vred pobližje poznali izredne zmožnosti in lastnosti tega moža, ki je hotel uveljavljajoč svoja klerikalno-nihilistiška načela zastrupiti javno, družabno, da celo še zasebno življenje v kostanjeviškem prebivalstvu, poskrbel je posebno g. dr. Slanc iz Novega mesta s svojo veleznamivno pravdo, ki je trajala baš eno leto.

G. notarju Mate Hafnerju v Kostanjevici se je namreč že tako dobro godilo, da je bil v mislih, da je v kostanjeviškem mestu in okraju bog, ki vse premore.

Ta bogosličnost pa posebno dr. Slancu ni padla in je on pri nekem ošabnem nastopu notarja Hafnerja v javni sodni dvorani rekel, da je pod njegovo častjo se prerekati s Hafnerjem, ko sicer malokdo ž njim obuje.

Zaradi teh besed je izročil notar Hafner tožbo dr. Benkoviču v Brežicah.

Dr. Benkovič bi bil moral pri vsem svojem prijateljstvu za g. Hafnerja vendar upoštevati okolnost, da je le mogoče, da sodišče stvar ne bo vzelo po § 491. kaz. zak. slednji odstavek: koga javnemu zaničevanju izpostaviti, ampak po prvem odstavku: koga dolžiti zaničljivih lastnosti.

V prvem slučaju ni dopusten dokaz resnice, v drugem pa. Pravda se je začela in imela svojo usodo, po kateri je bil prvotno dr. Slanc obsojen na 100 kron globe. — G. Mate Hafner je po vseh časopisih dal to sodbo razbohnati, ker je prvi sodnik smatral, da dokaz resnice ni dopusten.

Pozneje je prišlo do druge obravnave, pri kateri je imel dr. Slanc iz življenja Mate Hafnerja navesti

in dokazati dejstva, iz katerih sledi jo zaničljive lastnosti.

Ter vse storil dr. Slanc v oblii meri ter vse lepo dokazal. Dr. Slanc je bil potemtakem oproščen in prizivno sodišče je dne 8. svečana t. l. to oprostitev potrdilo.

Dr. Slanc je tudi dokazal, da z g. Hafnerjem le malo ljudi, in to posebno njegov somišljenik nadporočnik Sever občuje: druga družba ga bojkotira.

Dr. Slanc je bil torej oproščen in g. Mate Hafner obsojen v plačilo stroškov, ki bodo nemara znašali nad 3000 kron.

Hafnerja je začetkoma zastopal dr. Benkovič. Ko je ta videl, da ni vse v redu in da bo Hafner slabo izhajal, ga je pustil na cedilu.

Prevzel je potem zastopstvo ožji rojak dr. Slanca, dr. Poček, ki je vtrajal do zadnjega, četudi je vedel, da se zamorec ne bo dalo oprati.

Obravnava je bilo dosti, ena je trajala celo tri dni. Veliko prič je bilo zaslišanih, ki so prišli k obravnavi iz daljave.

Sodni senat je izrekel, da se akti odstopijo disciplinarnemu senatu, pred katerim se bode imel g. Mate Hafner zagovarjati zaradi nerednosti, katere je pregrešil kot zastopnik v pravih in kot notar.

Nekateri teh slučajev so prav slični dejstvom, katere je najvišje sodišče že označilo kot pregrešek proti disciplinarni postavi.

Zanimivejša, kakor ti pregreški pa so dokazana dejstva iz delovanja in nehanja notarja Hafnerja tudi v navadnem življenju, ki z bengalično lučjo osvetljujejo ono »kavalirstvo«, katero Hafner sam pri vsaki mogoči in nemogoči priliki meče v obraz svojim političnim in zasebnim nasprotnikom.

Posebnost kavalirskega čina g. Hafnerja je dokazan slučaj, ki se tiče osebnega razmerja med dr. Slancem in Hafnerjem. Prvi je slednjemu kot šef svojemu 23letnemu koncipijentu dal na upanje posojilo, da mu pomaga s tem iz gmotnih stisk. Vrnitev tega posojila pa je dr. Slanc brez vsakih obresti terjal od Hafnerja šele pozneje, ko je bil ta že notar, torej že vstanu plačati dolg, ki ga je napravil kot 23letni mladenič. Gosp. Hafner pa se je nasproti tej terjatvi odrezal, da je bil v času sprejetega posojila še nedoleten in se na to nedoletnost tako dolgo skliceval, da je s tem dosegel tudi delni popust omenjenega dolga.

Drugi kavalirski čin se je dokazal Hafnerju izza časa, ko se je bil rajni dr. Preve preselil iz Kranja v Kostanjevico. Ker sta bila Hafner in dr. Preve prijatelja izza mladih let, je slednji pred svojim prihodom v Kostanjevico iz prijateljnosti v vljudnem in prisrčnem pismu naznanil Hafnerju, da se namerava radi bolehnosti preseliti v rojstni kraj svoje žene in upa, da se bosta razumela, ker on sam (dr. Preve) nima namena delati konkurence Hafnerju.

»Na to je Hafner dr. Prevu dal tak odgovor, iz katerega se ne posnema samo neodkritost proti prijatelju, nego tudi grda zavist in sebičnost — torej prav zaničljive lastnosti.« (Po besedilu razsodbe).

»Potem je zasebni obtožitelj (Hafner) vzel v najem v graščini, v kateri se nahaja okrajno sodišče, še one prestore, katere bi bil rad dobil dr. Preve za svojo pisarno, in to osobito iz tega namena, da onemogoči bolnemu dr. Prevu odpreti svojo pisarno v poslopju, kjer se nahaja sodišče.«

Razsodba vzklícenega sodišča pravi nadalje v svojih razlogih:

»Dejstvo, da je zasebni obtožitelj (Hafner) po dr. Prevevi smrti brez direktnega naročila in brez pravilnega pooblastila vložil v imenu dr. Prevevih sester pri sodišču tožbo, s katero se je izpodbijala veljavnost oporoke, kaže, da je še po smrti zgolj iz nasprotstva ruval proti bivšemu svojemu prijatelju in vlačil njegove zasebne razmere pred sodišče.«

»To sovražno, zavistno in sebično postopanje zasebnega obtožitelja proti dr. Prevu, stanovskemu tovarišu obtoženca, smatrati je za tako nečastno dejanje, da je tudi isto povsem sposobno opravičiti izraženo sramotjenje.«

Glede točke, pri kateri razmotri va vzklíceno sodišče umešavanje notarja Hafnerja v odvetniške posle, pravi razsodba: »Za nečastno postopanje zasebnega obtožitelja smatra pa vzklíceno sodišče posebno dejstvo, da je isti ravno v času, ko se je bil nastanil dr. Preve v Kostanjevici, to je v letih 1905. in 1906., tako intenzivno zastopal stranke v pravnih stvareh, kar kaže, da je iz zavisti in sebičnosti delal konkurenco osobito dr. Prevu in tako uresničil besede, katere je zapretel dr. Prevu, da mu je porok za to, da se bodo z njegovim prihodom v Kostanjevico razmere poslabšale in ne izboljšale.«

Končno pravi razsodba: »Do sedaj navedena nečastna dejanja zasebnega obtožitelja smatra vzklíceno sodišče kot povsem zadostna za opravičbo in utrditev obtožencevega sramotjenja; zaradi tega se sodišču ne zdi potrebno, spuščati se v presojo nadaljnjih tozadevnih nečastnih dejanj, katera so se zasebnemu obtožitelju očitala in na dolgo in široko razpravljala.«

Kakor je torej razvidno že iz citiranih odstavkov razsodbe okrožnega sodišča, je sodni senat upošteval samo del očitanih zaničljivih dejanj, ker so bila le-ta popolnoma zadostna za sklep razsodbe o oprostivni dr. Slanca.

Ko bi pa prišlo na vrsto vse, kar je bilo očitane g. notarju Hafnerju, bi »zehta« tega perila trajala dvakrat tako dolgo.

Že iz navedenega pa sledi, kako težko stališče je imelo kostanjevisko meščanstvo napram notarju Hafnerju, ki je imel očiten namen napraviti zmešnjavo in razdor v prebivalstvu v prvi vrsti s tem, da je pri vsaki mogoči priliki smešil in blatil posamezne osebe, kar je posebno razvidno iz reklamacije zoper učiteljstvo o priliki zadnjih občinskih volitev in iz pritožbe proti ravnostim občinskim volitvam, katera pritožba pa je bila kot neutemeljena in nedopustna zavrnjena od same deželne vlade.

In če se pomisli, da je v ravnostem času pred občinskimi volitvami krožil po mestu in okolici nesramen pamflet, v katerem se ni prizaneslo tudi najmirnejšim ljudem in da je ta pamflet razširjal iz notarjeve pisarne Hafnerjev pisar, leži na dlani, da so morali dati prizadeti in neprizadeti Kostanjevčani primerno plačilo za tako »kavalirstvo«.

Vse, kar misli in čuti pošteno, se je združilo ter poglano nepoklicano črno družbo tja, kamor spada.

Da je imel g. Hafner smolo tudi pri drugih prilikah in ne samo pri dr. Slancu, sledi tudi iz dogodka, ko je pri omenjenih reklamacijah zoper učiteljstvo žalil osebo bivšega župana Globočnika, češ, da si je kot občinski predstojnik na nekavalirski način prilastil občinski lov. G. Globo-

čnik ga je tožil in Hafner je bil obsojen na 100 kron. Potem je tožil Hafner občinskega tajnika g. Gerloviča zaradi žaljenja časti in tudi to pravdo izgubil. Hotel je napraviti Gerloviču dosti stroškov in poklical dr. Benkoviča.

Obe obravnavi sta se vršili pri dveh inštancah in rabili čvetero zastopnikov.

Notar Hafner bo moral tedaj poseči globoko v žep, da poplača velike vsote stroškov, ki so narasli pri vseh pravih.

Gospod Hafner se je tedaj menda vendarle uveril, da tista njegova sličnost z bogom ni dosti vredna in da pride vsak obračun o svojem času.

Disciplinarna preiskava, katero si je prostovoljno nakopal, mu najbrže ne bo ljuba in kar bo te na njem ostalo, ga bo menda vedno spominjalo, da človek ne sme prevzetjen postati, četudi se mu dobro godi.

»Slovenski Ljudski stranki« pa naj bo izrečeno naše najglobokeje sožalje.

Manifest hrvaško-srbske koalicije.

Narod! — Hrvaški sabor je odgoden na nedoločen čas. Odgoden je v trenutku, ko se je jedva sestel. Odgoden je bil, preden se je mogel konstituirati. Zgodovina hrvaške ustavnosti še dosedaj ni zabeležila takšnega slučaja. Položaj je resen. Hrvaško-srbska koalicija, ki si jo, narod, vsklikujemo, vsem tujim željam, spletkam in nasilistvom, poslal v ogromni večini v sabor, smatra za svojo dolžnost, da ti v tem času sporočimo svoje namere.

Radi znanega spora, nastalega med predstavitelji Hrvaške in med ogrsko vlado, je prišlo do konflikta med Ogrsko in Hrvaško, ki je imel za posledico razpust sabora kraljevine Hrvaške, Slavonije in Dalmacije dne 12. decembra 1907.

Ban Rakodeczay je razpustil sabor, ko je hrvaško-srbska koalicija zavzela proti njemu svoje stališče v saboru, a kasneje je tudi sam odstopil. Njegovo mesto je hitel zasediti baron Pavel Rauch.

Imenovanje barona Raucha za bana Hrvaške, se je izvršilo brez vsakega ozira na mnenje naroda. Baron Pavel Rauch je sprejel bansko čast, dasi ni imel na svoji strani niti stranke, niti pristašev v narodu. On je popolnoma prezrl narodno voljo. Še več, on je prišel, da vlada proti narodni volji.

Sprejel je vse pogoje, ki so jih stavili ogrski mogočniki, brez ozira na temeljne zakone, na pravice Hrvaške in na dostojanstvo bana kraljevine Hrvaške. Sestavil si je takoj vlado, sebe vredno, se z njo vlegel kakor mora na Hrvaško. S tem je postalo vsemu narodu očito, da hoče ban Rauch vladati na Hrvaškem ne izbirajoč oseb in ne strašec se nobenih sredstev.

Samo tako je mogla stopiti v življenje današnja vlada. Samo tako je moglo iz ust bana Raucha, takoj pri njegovem prihodu v Hrvaško, biti vržno na hrvaško-srb. koalicijo, brez sumničnega, da je antidinastična in veleizdajalska. To sumničenje bi naj bilo pretveza, da se upravičijo protustavna in nezakonita dela, a oseba bana Raucha, da se pokaže kot državna potreba.

(Dalje v prilogi.)

k Peharjevi Mari. Ravno tako, kakor večše okrog luči, so se vrtele okrog njenega cvetočega obrazka, njenih plavih oči in rožnatih ustec.

Pridružile pa so se jim tudi skrb, katerih Omahen do današnjega dne ni niti poznal. Skrbelo ga je, kako je kaj plesal; ali se je vedel tako, da je bilo prav in spodobno, in ali ni bil kaj neroden; potem pa, je li bil okusno opravljen, se mu li je frak dobro prilegal in ali je med plesom klak dovolj elegantno držal v roki. In pri tem je, ne da bi se bil zavedal smešnosti svojega ravnanja, z očmi sam sebe premeril pazno motreč, kako se mu prilega površnik in ali ima jo čevlji moderno fasono. Tako neumnovažno se mu je danes zdelo vse to, da bi se bil krohotom smejal sam sebi že Karel Omahen, kamoli učeni profesor Omahen, ko bi mu v sreč ne tičala otrovana puščica.

Pa Amorjev strup je učinkoval z naglim uspehom. To je bilo videti iz celega njegovega razpoloženja. Zakaj živo so ga zanimali danes prizori, za katere je imel, če jih je sploh bil opazil, v prejšnjih časih samo balenale usmev.

Tam na veji starega gabra je videl parček divjih golobov. Bila sta on in pa ona. Samec se je kakor zamaknjen vrtel, z repkom mahljaj in zaljubljenog grulil, samica pa mu je nastavljala kljunček tleskajoč ob telesce z napol razprtimi perutmi. Zagrlivši se sta pa zletela z vejice na tla, pobrala mehko suhljad ter jo ne-

sla na rogovilasto vejo na gabru, kjer sta si gnezdece pletla. In to je šlo neutrudno naprej. Zagrlila sta se, potem sta pa zopet pohitela na delo.

»Ljubko je to,« si je mislil Karel Omahen. »Pa že naprej skrbita za posteljico mlademu zaročnu, dobro vedo, da njuna ljubezen ne ostane neplodna.«

Tako je sam pri sebi govoril opazujoč to zaljubljeni ptičjo dvojico, pa mehko mu je bilo v duši, da je sentimentalni postajal, sentimentalni on, ki je šel že vendar precej nad trideset zim in spomladi. In bliskoma, ne da bi bil vedel kdaj in kako, mu je švignila misel od golobčkov na gabrovi veji čez vrhove dreves in slemenata poslopjaj naravnost v mesto ter se ustavila v Peharjevem salonu. In gnezdice, to mu je šele vzbujalo nenavadne predstave! Spomnilo ga je nečesa, na kar že leta in leta ni mislil, spomnilo je zakrknjega sameca — čuje! — zibelke.

»Ih ko je šel dalje po poti, ves vase zamišljen, mu pride nasproti tovariš profesor Stanonik s svojo družino, štejočjo njega, gospo in triletnega sinčka. Oh ta Stanonik! Kakor otrok je! Tako se s sinčkom igra. Meče mu žogo, teka za njim, se smeje in šali. Sinček pa skače, se mu ovija okrog nog in ga vleče za brado. Smešno in malodostojno za profesorja bi se bilo zdelo Omahnu tako početje včeraj; danes pa ne, ampak čisto naravno in prijazno. Če oče ne bo imel

s sinkom veselja, kdo ga pa imej! si je mislil na tihem.

Pa kako je Stanonikova gospa častljiva in lepa! Tako se mu še nikdar ni zdela. Počasi hodi za možem in sinkom, med tem ko ji dvojna sreča odseva z obraza, sreča zakonske žene in materina sreča. Seve, ona ne more z njima igrati, ko bi tudi hotel; treba ji je nase paziti, ker nosi dete pod srem. Nelepe in mesene so bile misli, ki so drugičkrat vstajale v Omahnu, kadar je videl žensko v blagoslovljenem stanju. Danes pa je čutil neko posebno spoštovanje do Stanonikove gospe, kakor še nikdar poprej. In duška je dal temu svojemu čuvstvu, da se ji je priklonil nenavadno globoko, pa tudi Stanoniku se je prijazno nasmejal in sinčka je pogladil po laskih. Ko se je pa mimo prišedši nazaj ozrl po srečni družini, porajalo se mu je v srce nekaj takega kakor zavist, da si sicer ni bila njegova lastnost, da bi bil kdaj koga zavidal.

Pa danes je že bilo tako, da bi bilo težko spoznati »starega« Omahna. Ves drugačen je bil, včerajšnje mu malo podoben. Kaj še, da bi bil tiste razposajene volje kakor navadno, ampak pošteno siten je bil in zlovoljen. Iz zavisti, ki jo je naenkrat občutil do Stanonikove zakonske sreče, mu je švignila nezadovoljnost z dosedanjim samskim življenjem. Uverjal se je, da nima prave potrebe ne doma, ne v gostilni; sentimentalno je tožil, da ga nihče nikoli ne vpraša,

ali si česa želi in kako se počuti; in čutil se je, da še nima bolj pokvarjenega želodca, ko mora vendar tako slabo hrano uživati po zakajenih krémah. »Kakšno življenje je to. Vsak pes ima boljše!« je vzkliknil, ko mu ježljivost vzkipeala do vrha.

Ravno takrat pa, ko se je tako hudoval nad tujo postrežbo, gostilniško hrano in bogsigavadi nad čim vsem, mu pride nasproti dr. Znojilšek.

»Kaki počutki, profesor? Ali si se dobro naspal po snočnji soareji?« vpraša Omahna.

Ta pa čemerno: »Tako, tako. Nič dobro mi ni. Duši me nekaj tu notri.«

Na kar ga Znojilšek važno potipuje za žilo, potem pa sumljivo z glavo zmaže ter pravi: »Bolan si, prijatelj! Hudo bolan, in sicer na sreč. Prav snoči si se nalezal bakiolov. Saj sem te svaril, pa mi nisi verjel. Hu! in kakšnih bakiolov si se nalezal! Povem ti, ti bakioli so od vrage, kadar se zarijejo v človeški organizem. Ne odpraviš jih z nobeno miksturo, nobeno masazo. Zato pa ne išči zdravil po lekarnah in zdravja po kopalščih. Škoda denarja! Zanj si kupi rajši široko zakonsko postelj, čez leto in dan si pa steži zibelko. Seve, prej je pa treba, da stopiš v zakon. Moja zdravniška častna beseda, da je to edina, pa — hvala bodi bogu! — tudi gotova pomoč zoper te vrste boleznij. Pa kmalu ga skleni, in sicer —. Pa kaj ti bi pravil, s kom naj

ga skleneš? Saj ti bolezen sama daje čutiti. Vidi pa, da tudi Mara bo leha na tej hudimasti kugi. Ravno kar prihajam od nje priporočivši ji isto zdravilo ko tebi. Zdravilni proces je pa tale, poslušaj: Tvoji bakioli bodo imunitizirali njo, njeni pa tebe, in zopet bosta zdrava.

To izgovorivši pa je naglo odšel rekoč, da se mu mudi k nekemu bolniku v Šiško.

In prav je, da je odšel. Če ne, bi se bil profesor Omahen vključil svoje mu dostojanstvu spozabil, da bi bil javno pred sprehajajočim občinstvom objel in poljubil bradatega Znojilška. Tako neznansko se je vzravnal, da je slišal ime medikamenta in izvedel o načinu zdravljenja. Zato je pa tudi takoj sklenil, da se hoče čisto natančno ravnati po njegovem nasvetu. Seve, kaj je pa tudi drugega hotel, ko mu je Amorjeva puščica tičala globoko v drobju, njen strup pa razkrajal mozeg in kri!

Ko bi pa imel profesor Karel Omahen toliko božanstva v sreč, ko likor ima učenosti v glavi, bi bil pri tej priči videl silno smešen prizor. Tam ob potu za rožnatim grmom stal razkoračen poniglavi božec, ročicama je strgal Omahnu korenček, pa se tako hehtal, da je bil vsolzen od smeha; škodoželjno se je hehtal, ker se mu je zdelo dobro koristno, da je zavdal smrtni udar razuzdanemu samskemu življenju prešernega in zakrknjega sameca.

Mi bi žalili sebe in narod, ki je nam poveril svoje zaupanje, ako bi se spuščali v pobijanje takih sumničenj.

Ban Rauch je takoj pokazal način, kako namerava vladati. Prišel je svoje delovanje s tem, da je dal sebi v prilog preduraditi volilne imenike. Uradništvo je jel zatirati in premeščati, trošev v to svrhu velike vsote, za katere ni imel in nima ustavnega pooblaščenja.

Ban Rauch je razpisal volitve za hrvaški sabor.

Zaman je preduradil volilne imenike, zaman je s vsemi sredstvi skušal, da si osnuje kakršnokoli stranko, ki bi sprejela njegove načrte. Zastonj je gozil pod izgovorom, da sirom vse dežele prete umorstva, zažigi in nevarni izgredi, da vojaškimi asistencami, zaman je zahteval, dobil in na volišče postavil veliko vojsko. Zaman je pri volitvah rabil sredstva, ki rušijo in v blato teptajo zakon v obrambo volilne svobode, ki je uveljavljen in ki ga je sankcioniral njegovo veličanstvo kralj sam.

Brezuspešno je izdal neustavne, tajne naredbe, s katerimi je hotel razveljaviti posamezne točke tega zakona. Vse to je nadvladala zavednost, sloga in požrtvovalnost volileev in naroda.

Narod hrvaški in srbski je govoril pri volitvah, kakor se nikdar doslej. Poslal je koalicijo v sabor v dvetretjinski večini.

Temu nasproti pa ban Rauch ni mogel spraviti v sabor niti enega člana svoje vlade, niti enega od svojih javnih in službenih pristašev in milencev! Svečanske volitve leta 1908 so edinstveni primer porazake vlade, kakršnega še ne pozna parlamentarna zgodovina.

Na ta Tvoj odgovor, narod, se je dvignil v skupnem saboru ministrski predsednik Wekerle ter proglasil bana hrvaške navadnim eksponentom madžarske vlade, izvršiteljem madžarske volje in politike na Hrvaškem. Takisto je tudi odredil hrvaškemu saboru tisti značaj, ki mu pripada po zgodovini in ustavi. S tem je, kršeč tudi pogodbo samo, pogazil zakon o ustroju vlade, po katerem kralj preko bana in s saborom kraljevine Hrvaške vrši v Hrvaški svoje vladarske pravice, kršil je tudi zakon, ki določa, da je ban odgovoren hrvaškemu saboru.

S tem se je zakrivilo novo, težko kršenje ustavnosti naše in Hrvaški se s tem napoveduje absolutizem.

Ban Rauch je vse to sprejel prav tako, kakor je preje, ko je prevzel bansko čast, ne samo dovolil, da se z zakonom rešena izključna pravica jezika našega na teritoriju Hrvaške proglasi za preporno, nego je celo priznal zakon o železničarski pragmatiki kot veljaven za Hrvaško in v potemtakem tudi madžarski jezik kot zakonit na hrvaškem teritoriju. In ta ban je imel drznost razglasi in narodu v obraz zalučiti, da bo sta on in njegova vlada vztrajala na tem potu in naj volitve izteko, kakorkoli hočejo! Tega ni doslej storil še noben hrvaški ban!

To so dela, ki v temelju izpodkopavajo državnopravni položaj kraljevine Hrvaške.

Narod!

Hrvaški sabor, sklican na dan 12. sušca, je bil odgođen dne 14. sušca z najvišjim reskriptom z dne 3. sušca na nedoločen čas. Odgođen je torej bil še preje, predno se je mogel konstituirati, odločitev o njegovi odgoditvi je padla že preje, ko se je sestel. Ta odgoditev je kršenje načela ustavnosti in samega nagodbenege zakona, kakor tudi zakona o ureditvi

sabora, za kar nosi odgovornost izključno ban Rauch.

Stopaš torej, narod, nasproti dnevom, v katerih bodo skušali, da se Ti brez Tvojega sabora in proti Tvoji volji, a z neustavnimi in absolutističnimi sredstvi vsili volja drugega naroda na škodo zakona in pravice kraljevine Hrvaške. Borba, ki se sedaj vodi v Hrvaški, je borba med dvema načeloma: med načelom ustavnosti in med načelom absolutizma.

Borba je to med narodnimi predstavitelji, ki naglašajo ustavno načelo, in med vlado, ki ne pozna in ne spoštuje narodne volje.

V svojih notranjih poslih je naša domovina tudi na podlagi današnjih temeljnih zakonov samostalna. V njej ima priti do izraza narodna volja in tej volji se mora pokloniti in pokoriti preje ali sleje vsaka vlada. Treba je samo potrpljenja in vztrajnosti za razmeroma kratek čas. Dokler se borba vodi z zakonitim orožjem, dokler je na naši strani pravica in zakon, smo mi močnejši. Izigravanje ustavnosti se ne more brez sile, a tudi tako ne trajno vzdržati na površju.

Mi stojimo na stališču, da je sedanji spor med Ogrsko in Hrvaško spor dveh kraljevin in dveh narodov. Zato kot absolutna večina hrvaškega sabora protestujemo proti temu, da se ta spor rešuje enostransko in vsled tega tudi protizakonito. Take rešitve ne bomo nikdar priznali, še manj pa sprejeli. Kraljevina Ogrska je v tem sporu interesovana stranka, torej nepristojen in pristanski sodnik. Zato se nikakor ne tiče kraljevine Hrvaške očitjanje, za katero je odgovoren ban Rauch, kakor da je Hrvaška v tem sporu prekoračila meje svojih pravic; nasprotno, madžarska vlada in madžarska parlamentarna večina sta v skupnem parlamentu sklepali o pravicah Hrvaške, v kar po zakonu ni sta bili upravičeni.

Hrvaško-srbska koalicija kot večina hrvaškega sabora globoko obžaluje, da je bila predstaviteljem kraljevine Hrvaške na krivičnem in neustaven način doslej zastavljena pot, da bi v imenu naroda na najvišjem mestu predložili pravične pritožbe in želje kraljevine Hrvaške kot druge interesovane in enakopravne stranke in tem sporu.

Narod! Hrvaško-srbska koalicija, ki si ji odločno in navdušeno poklonil svoje zaupanje, sporoča Ti, da se bo izkazala vredno Tvojega pravoreka, in da ne bo v teh težkih in odločilnih časih niti klonila, še manj pa se umaknila. Koalicija bo z vsemi ustavnimi in zakonitimi sredstvi nadaljevala nepomirljivo borbo proti neustavni vladi bana Raucha, kakor tudi proti vsaki drugi vladi na Hrvaškem, ki bi zastopala isto stališče, takisto pa tudi proti zajednički vladi v Budimpešti. To borbo bo vodila brez odduška vse dotlej, dokler se ne odstranijo povodi tega spora z Ogrsko in dokler se kraljevini Hrvaški ne izvojujejo sredstva, da si zakonitim potom na ravnopravnem temelju preuredi svoje državnopravne odnose s kraljevino Ogrsko tako, da bo Hrvaški zagotovljena samostalnost in svoboda.

Pri preteklih volitvah si se pokazal, narod, na višini svojega poklica. To si dosegel s požrtvovalnostjo onega vrlo malega števila Tvojih sinov, ki imajo volilno pravico. Te požrtvovalnosti bo treba tudi v bodoče, ako mogoče, še večje in to vse dotle, dokler tudi Hrvaška ne dobi splošne, enake in tajne volilne pravice, v ka-

terem slučaju bo ves narod odločeval o svoji usodi.

Načelo splošne, enake in tajne volilne pravice tvori eno izmed temeljnih točk programa vseh strank v koaliciji in koalicija bi bila to načelo tudi oživotvorila, da tega niso preprečili mogočniki na Ogrskem s strmo glavljenjem narodne vlade. Koalicija se bo i nadalje borila za splošno, enako in tajno volilno pravico, a dokler tega ne doseže, prevzemlja dolžnost, da nudi zaščito sedanjim volilecem, ki bi morda trpeli radi svoje glave prepričanja.

Hrvaško-srbska koalicija Ti polaga, narod, pri tej priliki na srce tri stvari, brez katerih ne moreš izvajati svojih pravic.

Sloga bratov iste krvi in istega jezika, sinov Tvojih hrvaškega in srbskega imena. Radi te nesloge si preklinjal stare poraze, tej slogi imaš se zahvaliti za nove svoje uspehe. Priporočaj Ti, da z odločnostjo in zavednostjo že s svojim narodnim in društvenim življenjem v kalitvijo zrelih protistavne in protinacionalne poskuse. In ob sklepu priporočaj Ti mir širom vse Hrvaške domovine. Zakaj mirna, zavedna in kreпка nepopustljivost v svojih pravicah je mnogo silnejša kakor nemiri in neredi.

Vsak nemir in nered bi služil kot izgovor, da bi se naša ustavna borba spravila na stranska pota, pripravnica, da bi se opravile absolutistične odredbe, ki očitno merijo na to, da se zamori in razburka narodni odpor in narodna obramba.

Narod!

Hrvaško-srbska koalicija Te poziva, da sprejmeš njeno sporočilo z onim zaupanjem, s katerim si se odlikoval pri preteklih volitvah! Hrvaško-srbska koalicija Ti je na tem mestu razložila svoje uverjenje, svoje pojmovanje političnega položaja in pravic svojega bodočega delovanja. Tvoje zaupanje pa je njena edina moč. Sporoča Ti tudi, da bode ali svoje obljube izpolnila, ali pa se zopet vrnila v Tvoje krilo, da ji dodaš, ako Te ponovno pokličejo na volišče, še nove in večje moči v borbi za Tvoje svete pravice. Odnehala in umaknila se ne bode nikdar!

Živela sloga Hrvatov in Srbov! Živela Hrvaška!

V Zagrebu, 20. sušca 1908.

Ljuba Babić - Galski, dr. Aleksander Badaj, Jovan Banjanin, Erazmo Barčić, dr. Ante Bauer, Gjuro pl. Bedeković - Komorski, dr. Ante Bedenić, dr. Petar Belobrk, Bude Budisavljević, Stjepan Cerovac, Stevan Čučković, dr. Miko Grahovac, dr. Avgust Harambašić, dr. Vladimir Kovačević, Petar Krajnović, Josip Křepelka, Božidar pl. Kukuljević-Sakolinski, Miroslav grof Kulmer, Mirko Kutuzović, dr. Ivan Lorković, dr. Edmund Lukinić, dr. Pero Magdić, dr. Gavra Manojlović, dr. Milenko Marković, dr. Radovan pl. Marković, dr. Bogoslav Mažuranić, dr. Bogdan Medaković, Gustav Modrušan, Vasa Mušević, dr. Laza P. Nikolić, dr. Vladimir pl. Nikolić-Podriški, dr. Mato Novosel, Pajo Obradović, dr. Ivan Paleček, dr. Dušan Peleš, dr. Ante Plinterović, dr. Franjo Poljak, dr. Jovan Polovina, dr. Dušan Popović, Šandor Popović, Svetozar Prčićević, Josip Purić, Milan Rojo, dr. Bogdan Stojanović, Frano Supilo, dr. Ferdo pl. Šišić, dr. Gjuro Šurmlin, Grga Tuškan, dr. Božo Vinković, dr. Fran Vrbanić, dr. Vasa Vukadinović, Stjepan Zagorac.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 20. marca. Najprej je odsek nadaljeval razpravo o poglavju pospeševanje obrti. Posl. Žitnik je razpravljal o položaju obrtnikov na Kranjskem ter je prosil ministra, naj naroči deželni oblasti, da bo pospeševala na primeren način organizacijo obrtnega stanu na Kranjskem s poukom in podporo. Stalil je tudi v ta namen posebno resolucijo. Poglavje je bilo sprejeto, nakar je začel odsek razpravljati o proračunu naučnega ministrstva, in sicer je prišlo najprej na vrsto poglavje obrtno, trgovsko in specialno šolstvo. Posl. dr. Ploj je prosil vlado, naj dovoli primerni prispevek za zgradbo obrtne šole v Ljubljani. Po tem je govornik opozarjal, da na celem Spodnjem Štajerskem ni nobene strokovne šole, vsled česar je tolik naval na gimnazije. Predlagal je resolucijo, v kateri se vlada poziva, naj ustanovi na Sp. Štajerskem umetno - obrtno strokovno šolo s tečajem za stavbne rokodelce, kjer bi se poučevalo tudi slovensko. Končno je govornik opozarjal, da Slovenci nimajo nobene trgovske strokovne šole, dasi so v Ljubljani vsi predpogoji za ustanovitev višje trgovske šole.

Vseučilišna vprašanja.

Dunaj, 20. marca. Hude skrbi so provzročale vladi seje proračunskega odseka, ko pride na vrsto proračun naučnega ministrstva. Vendar se je zadnji trenutek baron Beck nekoliko pomiril, ker se je z voditelji čeških strank doseglo popolno sporazumljenje. Po tem dogovoru bodo glasovali s Čehi vsi Nemci, razun radikalcev za resolucijo, v kateri se vlada poziva ali pa pooblašča, da ustanovi češko vseučilišče za Moravsko. Istotako pa bodo tudi Čehi glasovali za nemško resolucijo glede ustanovitve nemškega vseučilišča v Brnu. Kako stališče bodo zavzeli Čehi napram resolucijam slovanskoromanskega bloka glede slovenske, hrvaške, maloruske italijanske in rumunske vseučiliščne zahteve, še ni znano. Ako se odločijo Čehi, da se češko vseučilišče ne ustanovi v Brnu, temu v Kromerizu, se uredi po angleškem načinu, da bi imeli dijaki stanovanje in hrano v zavodu.

Novi tiskovni zakon.

Dunaj, 20. marca. Tiskovni odsek je danes dognal razpravo o novem tiskovnem zakonu do § 29. Daljša debata se je razvila pri § 25., ki se tiče popravkov. Po daljši debati je bil tudi ta paragraf sprejet z neznatnimi spremembami. Nekateri poslanci, ki so v časnikarstvu strokovnjaki, so predlagali določbo, naj se prepusti uredništvu, da preišče popravek z ozirom na njegovo objektivno resničnost. Ta predlog pa je bil odklonjen.

Hrvati in Madžari.

Budimpešta, 20. marca. Včeraj je imel v parlamentu posl. dr. Polit - Desančić velepomemben govor. Ostro je nastopil proti klevebam, da so nemadžarske narodnosti sovražniki madžarskega naroda in Ogrske. Nadalje je govornik svetoval vladi, naj se popolnoma znova opri me rešitve hrvaškega vprašanja, ker bi se sicer znali ponoviti dogodki iz leta 1883. Sam Tisza se je svoječasno moral umakniti Hrvatom. Ogrska si more na Hrvaškem pridobiti prijateljev, toda ne z nasilno politiko.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 20. marca. V političnih krogih je zbudilo veliko

začudenje, da je bil takoj za grofom Tiszo poklican k cesarju bivši finančni minister dr. Lukacs. Ta avdijsenca je baje v zvezi s političnim položajem. Dr. Lukacs namerava baje reformirati liberalno stranko ter ji dati nov program, v katerem bo odkazano odlično mesto splošni volilni pravici. V ministrstvu so nastala velika protivja zaradi hrvaške politike, častniških plač, banke in volilne reforme.

Srbi in Hrvati v Bosni.

Sarajevo, 20. marca. Hrvaška narodna organizacija za Bosno in Hercegovino je sklicala v Bjelino ljudski shod, toda shod so razgnali Srbi z golimi handžarji. Orožniki so bili proti razjarjeni množici brez moči, in le voditeljem hrvaške organizacije se je zahvaliti, da ni prišlo do klanja med krvnimi brati. Zborovalci so namreč takoj ubogali voditelje ter se umaknili iz dvorane v svoje hiše.

Črna gora o železnici Donava-Adrija.

Dubrovnik, 20. marca. Glasilo črnogorske vlade »Glas Črnogorca« izraža nado, da Srbija ne bo protivna železnici, ki jo je črnogorska vlada v posebni noti stavila na srce velesilam, ki so podpisale berlinsko pogodbo. Projektovana železnica je najkrajša in najsigurnejša, a barsko pristanišče je najugodnejše v Adrijanskem morju.

Nova razkritja o kraljevem umoru v Srbiji?

Belgrad, 20. marca. Ker je odslovljen kraljevi tajnik Jozika Kristić, zatrjujejo v dvornih krogih, da je to v zvezi z obnašanjem bivšega poslanika na Berolinu Milana Kristića, ki je v zaroti proti dinastiji Obrenovičev igral glavno vlogo, a pozneje je odpadel od kralja Petra. Milan Kristić namerava v najkrajšem času izdati senzacionalno brošuro pod naslovom »Resnica o 11. juniju 1903.« Knjiga bo imela podnaslove: »Ženeva«, »Cianovice«, »Ljubljana« in »Belgrad«. V brošuri bode povedana avtentična predzgodovina o belgradskem kraljevem umoru, nadalje pa tudi dosedaj neznana namera zarotnikov. Knjiga izide v Parizu.

Umor bivšega poslanca ruske dume.

Petrograd, 20. marca. V Jekaterinoslavu sta dva neznana človeka na ulici napadla bivšega poslanca in vodjo delavske stranke dr. Karavajeva ter ga tako ranila, da je v groznih mukah umrl. Dobival je že poprej grozilna pisma od komore ljudske osvete. Umorjeni je bil med kmečkim prebivalstvom zelo priljubljen zdravnik in izvrsten govornik, ki je vodil uspešen boj proti takozvani »ljudskim zvezarjem«.

Dijete za ruske poslance.

Berolin, 20. marca. Deželni zbor je sprejel zakonski načrt, da dobi vsak poslanec letni pavšal 3000 mark, a za vsako zamujeno sejo se mu odtegne 20 mark.

Dopisi.

Iz Rakitne. Kakor piše »Domoljub« [dne 5. marca t. l. v štev. 10], so šli vsi Rakitčani na volitev v Preserje razen enega. »Domoljub« pravi, da je ta mož narodno-napredne stranke ostal doma za pečjo, drugi pa pravijo, da je šel na dan volitev v Ljubljano na uro gledat. Jaz sem bil res dva dni v Ljubljani, pa nisem ostal radi volitve, temveč po svoji kupčiji. Rakitški župnik Lovšin pa je po celi vasi dva dni iskal ljudi okrog peči in jim dajal smodke, da jim je popisoval glasovnice za deželnozborske volitve. Rajši naj bi bil župnik ostal doma ali pa pred volilico rožni venec molil, potem bi se vsaj ne bilo slišalo toliko krega in preklinjanja, kot takrat, ko je dušni pastir Lovšin gnal svoje ovce na volišče. Tudi naj bi bil župnik Lovšin, ko je šel od volitve skrbel, da bi bil spravljen tistega človeka, ki bi bil tisto noč na cesti zmrznul, ker od gladi ni mogel dalje, ko bi ne bil prišel tisti mož, o katerem piše »Domoljub«, da je šel v Ljubljano na uro gledat. Ta se je reveža usmilil in ga spravil dalje do svojega doma. Zakaj je župnik Lovšin skrbel za to, da je ljudi spravil na volišče in zakaj ni potem skrbel tudi za to, da bi jih spravil srečno domov, ne da bi od gladi po poti padali? A. K.

Iz Dobruče. V zadnji številki umazanega »Domoljuba« veže neko človeče svoje neslane otrobe na tak način, da mora biti srca njegovih lastnih privržencev, če čitajo to zmes. Dopisunu se pozna na prvi pogled, da ga je sv. Duh nekoliko premočno švrknul s svojo peruto po puhli klerikalni butici. Ko ta reva dobro ve,

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

XX.

Hrast bi bil najraje takoj zapustil grad in se s Klarico odpeljal v Ljubljano, toda moral je še ostati, da izroči začasnemu svojem nasledniku graščinsko gospodarstvo.

Klarica je bila tako slaba, da se je komaj premikala. Dušne bolesti, ki jih je prestala, so ji vzele vse moči. Hrast jo je moral držati pod pazduho, da jo je spravil po stopnicah in v svoje stanovanje. Z nežno obzirnostjo je opravil vse to. Prišedši v sobo, je Hrast priredil Klarici kolikor mogoče udobno ležišče in naročil dekli, da nanjo pazi, in poslal hlapca po Ivanko, da naj takoj pride k sestri. Sam je moral, četudi nerad, iti po zadnjih opravkih.

Več ur je ležala Klarica nepremično na zofi. Naposled se je vsaj toliko umirila, da je mogla vstati in urediti vsaj tiste njene stvari, ki jih je hotela vzeti seboj na pot. Počasi je zlagala te stvari, druge zopet spravljala v omaro in ni zapazila, da je stal pri vratih druge sobe temnogled človek s puško na rami. Šele ko je hotela iti v kuhinjo, je videla tujca in je spoznala paznika Jurja.

»Vi tukaj?« je dejala vsa začudena. »Kaj iščete tod? Mojega moža ni doma.«

»Počakal bom nanj,« je kratko odgovoril Juri in se naslonil ob zid. Mrka drznost Jurjeva je Klarici razgrela kri. Klarica je zdaj vedela, da je ta človek, ki se ga je vedno bal, vohunil za njo in njeno tajnost izdal Hrastu. Čemu je prišel zdaj, kaj hoče še?

»Vi hočete tu ostati,« je rekla Klarica. »Jaz tega ne dovolim.«

»Ostal bom vseeno,« je mirno odgovoril Juri, si primaknil stol k vratom in se vsedel. Klubuk je položil pred seboj na tla, puško pa vzel med kolena.

Klarici se je zdelo, kakor bi jo bil ta človek s svojo lakonično izjavo udaril v obraz.

»Nimam dosti moči, da bi vas ven vrgla,« je rekla z ogorčenjem in trepetajo po vsem životu, »a čim se vrne moj mož, vam bo ta pokazal vrata kakor zaslužite.«

»Nikar tega ne mislite,« se je rogal Juri. »Hrast ve dobro, kaj sem mu jaz kot prijatelj in kaj ste mu vi kot žena.«

Klarica je odmahnila z roko in se s preziranjem obrnila v stran.

»O, vi me lahko sovražite kolikor hočete,« se je posmehoval Juri, »kolikor je hočete, saj tako me nikdar ne morete kakor vas sovražim jaz.«

»Ne zdi se mi vredno, da bi vas sovražila,« se je oglasila Klarica. »Jaz vas samo zaničujem.«

»Zaničevati me ne smete.«

»Zaničujem vas, kakor zaničuje ves svet vohune in obrekovalce.«

»Jaz nisem ne vohun, ne obrekovalce,« se je rotil Juri, ki ga je Klarici zaničevanje hudo speklo. »Nadzoroval sem pač vas in ... in ... še nekoga, a storil sem to iz ljubezni do Hrasta, kar sem sam videl in sam slišal, to sem mu povedal ...«

»Lagali ste.«

»Nisem lagal; vi dobro veste, da nisem lagal.«

»Pač, lagali ste, zakaj vi dobro veste, da svojemu možu nisem prelomila zvestobe.«

»Ne?« je krohotal, vzkliknil Juri in kažoč svoje volče zobe dostavil hudobno: »Bežite n, kdo naj vam to verjame.«

»Vi lahko mislite o meni kar hočete,« je mirno rekla Klarica. »Zdaj mi je pač vseeno, kaj o meni menite in kaj o meni govorite. Tak nič mi ni za vašo hudobijo, da se miše vredno ne zdi vas vprašati, zakaj me sovražite.«

»Povedal vam bom pa o vseeno,« se je razljutil Juri.

Vstal je s stola in postavil puško v kot. Klarica se je plaho umaknila do vrat sosedne sobe, a Juri ji ni sledil, ustavil se je sredi sobe.

»Svoje dni sem hotel jaz ko vojak ubiti svojega predpostavljajca.

(Dalje prihodnjik.)

da ne more pomotnega stavka niti ispregovoriti, kaj šele napisati, vendar ni toliko razsoden, da bi nesel svoj duševni odpadke popraviti k svojemu komandantu, kaplanu Perkoti. Skrajno propalost „Domoljuba“ in njegovega dopisna nam osvetljuje to, da vlačita v svoj članek, katerega bistvo je grda nevoščljivost in še podležja laž, umrle člane raznih družin in družtev. Vsaj toliko olike in spoštovanja do umrlih bi lahko imelo ono človeče, da bi se spominjalo umrlih domačinov na dostojnem mestu, ne pa motilo njihovega pokoja s tem, da jih vlačijo po svojih umazanih člankih. List, v katerega pošilja ta junak svoje žaganje, se mora po vsi pravici imenovati „Lažljub“, ker ima svoje predale vedno na stečaj odprte člankom, ki so hudo skregani z resnico. Strašno ga peče, da Sokolstvo vkljub vsej gonji od strani kaplanov in njihovih podreptnikov čvrsto napreduje. Hinajsko zavija oči, in bevska čez oliko Sokolov trdeč, da so prišli delat nemir na ples, katerega so priredile podporne članice gas. društva na Dobračevi pri gosp. Blažiču, in „prišlo je tako daleč, da se bodo morali zagovarjati pred sodiščem.“ Na ves glas mu povemo, da se je vedoma prav nesramno zlagal, ker mu je znano, da se ni imel radi rabuke nastale že pozno v jutro na onem plesu nobeden Sokolov zagovarjati pred sodiščem. Pozivljamo dotičnika, ki je pisal to kosmatno laž, naj nam javi svoje ime, da ga moremo pošteno prijeti za njegova dolga klerikalna ušesa in mu pokvariti za vselej grešno veselje, ki ga občuti, kadar nas more opravljati in o nas nesramno lagati. Upamo, da mu ne bode padlo pobožno srce v hlače in bode nastopil odkrito s svojim imenom. Gasilno društvo na Dobračevi in podporne članice pa prosimo, da prijavijo vse one Sokole, ki so se nedostojno obnašali na njihovih prireditvah in odbor bode vedel nastopiti proti njim po zasluženi. Če se pa čuti dopisunče ravno poklicanega navajati ljudi pri nas k maniri in dostojnemu obnašanju, pa lahko vzame v svoje šilo junakaškega označevalca in agitatorja „Slov. ljudske stranke“ kaplana Perkota, da se bode pretepel na javni ulici vprčo onih otrok, katere ima poučevati v šoli nauk ljubezni in jih navajati k olik. Zakaj pa tega ne poročate med zanimivostmi, ki se gode pri nas, kajti ne bi bilo slabo, če zvedo „hribovci“ katerim se vsiljuje „Lažljub“, kakšni ljudje hodijo k njim agitirati in opravljati poštene domačine. Strašno se bije na svoje umazane prsi, češ Sokoli hočejo zanesti v „naša“ (torej v njegova) društva, ki morajo biti strogo nepolitična, protikršćansko politiko. Revše ubogo! Kot klerikalec pač misliše, da je društvo nepolitično in nepristransko samo takrat, kadar pleše v senoi črnega klerikalnega klobuka. Sokoli so pač toliko razsodni, da vedo, kako velikega pomena je gasilno društvo in bodo vedno delali na to, da se bodo krepko razvijalo in vršilo svoj namen. Dopisunče, kdo pa je že več žrtvoval za gasilno društvo ali moške, ki so tudi člani Sokola in gas. društva, ali ti s svojo bando? Cilj in namen, katerega zasleduje to človeče, je popolnoma prozoren — rado bi zasejalo nasprotstvo med gasilno in sokolsko društvo. Toda povedano naj mu bode, da moške v teh društvih nekoliko bolje razumejo pomen in namen one „S. L. S.“, katero ima ta razsvetljenec za edino izveličavno in ne bodo pustili, da bi klerikalna drevesa zrasla v gasilnem društvu v nebesa. Gosp. Kavčič, o katerem bi že tako radi videli, da bi šel v Prago, nam je naročil, naj omenjenemu dopisniku povemo, da mu je pripravljen izplačati takoj 100 K, če mu dokáže, da je pri predstojateljih občinskih volitvah agitiral za katerega koli. Dokler pa mu tega dopisnik ne dokáže, pa trdi o njem, da je vedoma nesramno lagal. „Lažljubovec“ govori mnogo tudi o volitvah — prazen sod ima velik glas. Da pa pri občinskih volitvah ne gre za drugo, kot za gospodarska vprašanja in nima z njimi prav nič opraviti S. L. S., to ve pri nas že vsak otrok, toda če hočete delati zgago in pripomoči k temu, da propademo — svobodno vam. Mi pa bodemo vedeli, kaj nam je v prihodnje storiti ter se bodemo ravnali po izreku starih Rimljanov, ki slove: „Ta je črn, tega se varuj o Rimljan.“ Če hočemo torej za naše razmere: „Ta je črn, tega se varuj o Dobračevce!“

Iz Bučke. Meseca marca tekočega leta je poteklo 3 leta, odkar je bil izvoljen županom G. P. Ta izvolitev je klerikalna na Bučki, posebno pa njih vodjo g. župnika, grozno zadela. Takoj nam je klerikalna vojska z g. Kutnarjem kot voditeljem napovedala boj na življenje in na smrt. Prvo bombo je vrzel s prižnice med nas v obliki grdih psov, za kar smo mu samo zagrozili s tožbo. Boječ se pa za svojo biagoslovljeno kožo in videč, da imamo trdno za-

alombo v svoji stranki, je on, kot voditelj klerikalne stranke, odstopil in postavil mesto sebe grajšćanskega oskrbnika Jokefa Jakliča in mu poveril vodstvo stranke proti nam, sam se pa skril za njegov hrbet. Pa ta Jaklič se je v naše vrste zaletel s glavno in s trebutom, pa mi smo tako izvrstno parirali, da je on kot mogoben gospod popolnoma in za vselej izgubil z bučenskega političnega bojišča. Vozil se je po Bučki kot grof, a danes ga ni več! Gosp. župnik je moral rad ali nerad vzeti vaje svoje stranke v roke in navalil je na nas silnejše nego prvokrat. A mi smo sprožili prvi strel in posledica je bila: da smo mu popolnoma uničili „bisago“, da ne bode nikdar več držala bere, Prišel je k nam za učitelja neki Strukelj. Hitro ga župnik postavi mesto sebe in ga pošlje proti nam v boj. Pa tudi tega smo porazili na celi črti. In tudi tega ni najti danes več na Bučki. Lahko bi bil ostal celo življenje pri nas, ako bi ne bil postal tako bojevit klerikalni petelin. Kako rano bomo zadali Ig. Teršinarju, tega skoro misliti ne more, a kdo ve, če jo bode prebolel, dasiravno se drži tako moško. Mesto da hodi v Škocjan bučenska dekleta obrekovat pred njih ženini in se hvalit, da je ključar bučenske posojilnice, naj bi raje doma premišljeval, kaj mu bode lepega naročila finančna prokuratura iz Ljubljane. Pa tudi g. Fabjanič, upok. nadučitelj, ki je bil nam vsem priljubljen, je stopil v tesnejšo zvezo z g. župnikom in celo svojo gospo soprogo je potegnil v boj proti nam. To zna biti za njega usodopolno, kajti v rokah imamo material zaradi pošte, ki jo upravlja njegova soproga in del materiala je že odposlan na pošto direkcijsko v Trst. Nasledki ne izostanejo; za vse naj se zahvali klerikalcem. Zna se zgoditi tudi, da bode marsikateri klerikalec zadobil globoke rane na političnem bojišču, dočim ostanemo mi liberalci nepoškodovani, ker imamo dobre šanse, češar klerikaleci nimajo. Edino kar še napol gnulo klerikalno stranko drži pokonci, je farovška posojilnica, ali v najkrajšem času stopi tudi od nas ustanovljena posojilnica na dan, in ta bode imela daljše peruti nego farovška in trdnjšo podlago. Pričakujemo popolnoma mirnodušno — pripravljeni odločilnega boja, ki bo politično uničil vse one Jakliče, Teršinarje, Cyete, Prahe, Žnidaršiče. Kočvarje in dr., dasiravno lazijo po agitacijskih opravkih dan na dan od hiše do hiše in brezuspešno nadlegujejo volice. Svetovali bi vsem imenovanim, da bi si košare vzeli seboj, ker bi si to pot lahko kupovali jajca, da bi si prisluzili za zapitek in bi se sedaj vsaj ne bi bilo treba zadolžiti. Pa tudi gospodinjam bi se prikupili, ako bi nekaj dražje plačevali. Nekateri izmed klerikalnih bojovníkov vedno vohunijo okrog gotovih gospodinj; tem bi tudi koristilo, če bi kupovali jajca, zakaj marsikateri mož se pred nadležnostjo skriva, a potem bi rad s polenom v roki doma čakal, da vohuna požene čez prag, ker se bo bal za svojo boljše polovico; kajti vse se je že zgodilo in vse se še lahko zgodi. Torej možje, pozor pred nekaterimi klerikalnimi vojščaki — agitatorji! Prihodnjik, ko se zopet vidimo, vam razložimo natančneje neke stvari, katerih bi pač raje videli, da bi jih ne bilo, a vendar so. Do tedaj pa vsi pozdravljeni.

Ljubomir.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 21. marca.

Klerikalno-nemška zveza. Nemška stranka se v polni meri zaveda narodnopolitičnih koristi, ki jih ima vsled svoje zveze s klerikalci. Ti namreč res dobro plačujejo nemško podporo z — narodnostnimi koncepcijami in vsled tega je čisto naravno, da se zdaj ta, zdaj oni nemški list zavzame zanje in jih podpira tako ali tako. V sredo je bila na vrsti graška „Tagespost“, ki je izšla svoj zolč na narodno-napredno stranko. Skoro celo stran je napisala o tem, kako je napredna stranka v preteklosti delala Nemcem obljube, izpolnila pa nobene. To se pravi, po domače rečeno, kako je napredna stranka imela Nemce za norca. No, da klerikalci niso taki, to so že pokazali z dejanji. Kar so klerikalci Nemcem že žrtvovali, tega bi od narodno-napredne stranke seveda nikdar ne dobili. Samo klerikalnemu izdajstvu se imajo Nemci zahvaliti za celo vrsto pridobitev, dejanskih, važnih, trajnih pridobitev, s katerimi se je moglo povečala nemška moč na Kranjskem. Kaj čuda torej, da so Nemci silno zavzeti za svojo zvezo s klerikalci in da se jeze na narodno-napredno stranko, ki to izdajalstvo zvezo pobija.

Poslanec Žitnik in poštno uradništvo. Med slovenskim poštnim uradništvom je začelo opasno vreti in velika je nevarnost, da prestopijo

per — pue & štingl v klerikalni tabor, kajti velemočni gospod poslanec Žitnik se je začel sanje prav opasno savsemati. V proračunskem odseku je glasoval proti predlogu poslanca Beera, ki je za poštne uradnike in uslužbence predlagal 4.700.000 K, da se jih uporabi za oboljšanje njihovega položaja, zato pa je sastavil ves svoj poslanski vpliv v tem osiru, da se dvorni svetnik in ravnatelj tržaške poštne direkcije dr. Pattay pomakne v V. činovni razred. I kajpak, pri glavi treba začeti, in če pride dr. Pattay v V. činovni razred, postane eno mesto prazno, vsled česar nastane potreba po vseobčem avanzmaju. Kako pa, Žitnik že ve, kako treba poštarjem pomagati in prav nič čudnega ni, če vse kar frči pod njegovo okrilje!

Železničarji — prevarani. Piše se nam iz železničarskih krogov: V proračunskem odseku so stavili nekateri poslanci predlog, naj se dovoli 20 milijonov za železničarje, katerih bedno stanje je znano, da se jim polboljša vsaj nekoliko njihove plače. — Toda glej, velika klerikalna mogotea poslanca Žitnik in Korošec sta glasovala proti temu predlogu, kar je treba pribiti. Železničarji ogibajte se črnuhov, vseh črnih poslancev, naša parola bodi vedno pri volitvah: V boj zoper duhovsko stranko, ki nam je sedaj tako jasno svoje sovraštvo do nas pokazala! Da je le duhovnik sit, železničarju ni treba ničesar! Zapomnimo si to za vedno!

Nemška gimnazija v Ljubljani. Se 1. septembra 1908 aktivira s prvimi petimi razredi in se bo potem sukcesivno raz širjala, dokler ne bo popolna. Značilno je, da se ta gimnazija v uradnem listu ne imenuje več „filijalka I. državne gimnazije“, kakor je bilo to doslej oficijalno, ampak „gimnazija z nemškim učnim jezikom“ ali kar je isto: nemška gimnazija.

Življe! V tem znaku smo se borili leta 1848, ta beseda je do neta s taborov, ta klic izvira slovenskem starcu in otroku iz sroa, tako kliče slovenska žena in mladenka, tako kliče ves slovenski narod — le s tem krepkim končnim — o se bomo zopet „ho eh“ slovenski birokrati, mašite si ušesa, Kalteneggerji, popokajte!

Naši in nemški klerikalci. Dunajski občinski svet, ki je klerikalen, da bolj biti ne more, je dal za nemški sulferajn 10.000 K. Kakšni so pa naši klerikalci? Ne le da nič ne dajo za našo šolsko družbo, ki naj paralelizira za nas pogubono delovanje sulferajna, celo nasprotujejo ti ljudje družbi sv. Cirila in Metoda, hoteč jo ugonobiti. Morda bi pa ti slovenski stebri dali za sulferajn par tisočakov, če bi jih poprosil za nje? Zakaj neki ne, saj s svojim sedanjim postopanjem proti Ciril-Metodovi družbi itak podpirajo nemški sulferajn!

Nemški nashok na krško meščansko šolo. Iz Krškega se nam piše: V številki 63 „Laibacher Zeitung“ od letos je razpisano mesto učitelja na meščanski šoli v Krškem za definitivno namestitev za naravnanstvene predmete (II. skupina), katere je dosedaj imel kot suplent v občo zadovoljstvo g. Fran Marinček, sin občasnoštevane prejšnjega župana v Cerkljah na Dolenjskem, g. Mihaela Marinček. — To mesto je razpisano brez zahtevka, da mora znati slovenski, dasi mu je znanje slovenskega jezika vsaj za učence prvega razreda, izmed katerih ne zna nobeden nemško, dočim je učni jezik že v prvem razredu nemški, neobhodno potreben. Meščanska šola je dosegla s tem, da so učitelji v I. razredu pomagali učencem pri poduku s slovenščino, lepe uspehe in skoraj vsak slovenski učenec se je naučil do 4. razreda pisati in govoriti nemško, ne da bi se raznarodil, t. j. osta je kot rojen Slovec, ima pa agodnost, da zna tudi nemško. Učitejem je od nadzornikov vsaka pomoč v slovenskem jeziku nasproti učencem strogo prepovedana in sta jih v tem oziru nadzornika Knapitsch in Belar že hudo preganjala, o čemer ve pripovedovati umirovljeni ravnatelj g. Ivan Lapajne. Vendar si učiteljstvo — vse narodnega mišljenja, ni moglo drugače pomagati, da doseže v prvem razredu uspehe. Z razpisom v sedanjih obliki, klor jo je odredil po naročilu deželnega šolskega sveta okrajni šolski svet — namreč brez zahtevka, da mora znati prosičec slovensko — pa senamerava dobiti Nemca na zavod, ki bi bil okrajnemu šolskemu nadzorniku Belarju za „špijona“ čez drugo narodno mislečo učiteljstvo. Vprašanje je, ali so se razpisni pri deženem in okrajnem svetu sklenili v gamiji in zakaj niso — ako je stvar prišla pred gremij — slovenski člani proti razpisu v tej obliki protestirali; ako pa stvar ni bila v gamiji dotičnih korporacij, je naloga slovenskih članov v prihodnje

povzročiti, da se razpis prekliče. Obšalovaje se mora konstatirati, da se razpis ni razglasil tudi v slovenskem jeziku, dasi je okrajni šolski svet že pred tremi leti sklenil, da je njegov uradni jezik slovenski. Za mesto je baje že določen neki Nemec iz Štajerskega.

Prvi letni sestanek „Narodnega sveta“ za Štajersko je bil v četrtek ob udeležbi narodnjakov iz celega Sp. Štajerja v Mariboru. Skenilo se je nadaljevati delovanje „Nar. sveta“ v proseh skupnih narodnih koristi, dasi je izstopila iz njega „Kmečka zveza“. Izvolila se je deveterica mož, ki bo vodila prihodnje leto posle „Nar. sveta“. S posebnim hvalo se je vzel na znanje statistično delovanje, ki je glede nekaterih krajev popolnoma dokončano. Zajamčeno je nadaljevanje tega prekoristnega dela. Pričakovati je, da pristopijo vsi štajerski rodoljubi „Nar. svetu“ in ga zdatno podpirajo vočigled okolnosti, da delajo Nemci s pomočjo svojega narodnega sveta na vseh poljih veliko škodo Slovincem.

Narodna stranka na Štajerskem priredi jutri 9 shodov o važnih narodnih in gospodarskih stvareh, in sicer v Bočni pri Gornjem gradu, v Grajski vasi, v Rogatcu, pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža, v Ivanjkovcih, pri Sv. Barbari v Halozah, pri Sv. Marku nižje Ptuj, na Ponikvi ob južni železnici in v Sevnici.

Klerikalni denarni zavodi. Piše se nam iz Spod. Štajerja: Klerikalci neumorno rujejo. Kjer niso neomejeni gospodarji, tam delajo zgago. Človek bi mislil, da saj na gospodarskem polju ne bodo razdirali. A krvave se moti, kdor tako misli. — V slednjem času so se vrgli z vso vehemenco na snovanje posojilnic in rafajzov. Stare naše posojilnice, ki so vendar uspešno delovale doslej ter naše ljudstvo kolikor toliko emancipovale od tujega, nam sovražnega kapitala, jim niso po godu. Oni hočejo imeti svoje — politične zavode! Kakor na Kranjskem in Goriškem, ravno tako delajo tudi na Spod. Štajerskem. Kam plovemo? Kam bode dovedlo to razdirajoče delo naših klerikalcev slovenski narod na Štajerskem? To njihovo postopanje bode privedlo naše kmetško ljudstvo naravnost do gospodarskega poloma ter ga pritiralo v — nemško žrelo.

„Slovenskega Gospodarja“ zadnja številka z dne 19. marca t. l. spet nesramno hujska ljudstvo proti „Narodni stranki“, učiteljstvu in sploh proti vsem napredno mislečim našim slojem. V-e mogoče in nemogoče grehe natreva naprednjakom to hinavsko glasilo dr. Korošca in njegove „Kmečke zveze“. Pri tem pa se Korošec oblastno trka na prsi in pravi, le jaz edini sem pravi in resnični prijatelj ljudstvu! „V bran za kmetški stan!“ Tako kliče „Slov. Gosp.“ t. j. oni list, ki sistematično dela v izžemanje našega „dobrega“ naroda, kateremu bi najraje zvalil zadnji vinar z žepa; to vse pa le „ad ecclesiae maiorem gloriam!“ In ljudje tega kalibra naj rešijo naše ljudstvo tujega jerobstva, ko ga pa sami najbolj zaslužijo?! O ironija!

Še par besedi o prvi seji deželnega zbora tržaškega. Kakor že znano, je v tej seji imel glavno besedo vodja italijanske liberalno nacionalne stranke dr. Venezian. A ta „glavna beseda“ je bila obenem velika laž: dr. Venezian je samega sebe grozno udaril po zobeh! Dejal je namreč, da je deželni zbor tržaški že štirikrat z iskrenostjo skušal zboljšati volilno pravico. In sicer — je dejal — s tako iskrenostjo, da, ko je bil pred nekaj leti deželnemu zboru predložen načrt, ki bi bil lahko izgledal kakor gola aformacija principov, ni deželni zbor onega načrta sprejel ter ga vrnil deželnemu odboru. — No, to se je godilo pred 9 leti, in sicer v seji dne 3. januarja 1899. A da ni deželni zbor tedaj sprejel onega načrta, to gotovo ni zaslug dr. Veneziana in „njegove iskrenosti“. Kajti ravno v oni seji je on na vse kriplje podpiral oni načrt. Ko je v oni seji vladni zastopnik rekel, da je neverjetno, da bi vlada predložila oni načrt v navjavi sankcij, tedaj se je oglasil poslanec Bratojs, rekši: „Zdi se mi nemiselnost glasovati za ta načrt, ko vemo že vnaprej, da ga vlada ne bo potrdila. A vsemožni dr. Venezian je vstal in zavrnil: „Argument poslanca Bratoisa mi ne imponira. Ko bo cesarska vlada zavrnila načrt, tedaj bomo lahko napravili drugače. Za sedaj pa vztrajam pri predlogu, da se načrt sprejme.“ — V ponedeljek je torej sam povedal v otvoritveni seji deželnega zbora, da on tedaj ni bil iskren, ker je hotel, da se oni načrt sprejme.

Že spet za novo cerkev. Piše se nam: V šenklaški cerkev že res ni več iti. Vsak teden je na vhodih nastavljeni druga limanica: „darovi za škofove zavode v St. Vidu“ — „Za slovensko romanje v Lurd“ itd., itd. Pa to še ni vse. V nedeljo dopoldne ob 10. je v šenklaški cer-

kvi med pridigo neki jezuit začel naenkrat milo stokati in gnjivijo tarnati, kaka nesreča in sramota je to, da Ljubljana še nima nobene cerkve, posvečene sv. Jožefu. In ko je dovolil „najamral“, je začel pritiskati, naj verniki žrtvujejo kolikor je le mogoče, da se taka cerkev kmalu sežida, ker je svet na Elizabetni cerkvi zanjo že davno pripravljen. 11. oziroma, (če štejeemo jezuitsko kapelo) 12. cerkev imamo v Ljubljani, preskrbljeno je torej več kot dovolj za duše starih in mladih grašćnikov in negrešćnikov, na Rakovniku zidajo tudi novo cerkev in zdaj jo hočejo imeti še jezuitje. Sicer ima jezuitje milijone in milijone denarja, a cerkve le ne dajo zidati za svoj denar, nego na stroške ljudstva. Na vseh koncih in krajih manjka dobrotelnih zavodov, manjka bolnic, hiralnic, sirotišnic in zavetišč za siromake, — ljudje pa naj dajo denar za nepotrebne cerkve! Pa kaj hočemo — neumnost je in ostane najdražja stvar na svetu.

Wir Deutschen fürchten nur Gott und — den „Slovenski Narod“! Titulardirektor Aleksander Pucsko, vodja nemške filjake tukajšnje c. kr. I. drž. gimnazije, vodi njegovim pedagoškim znanostim prodano dijaško mladež vsak dan ob velikem odmoru od desetih na izprehod na Muzejski trg. Izprehod je seveda le oficijalni izraz za viteške turnirje, ki jih valedisciplinarna Pucskova četa krog Valvazorjevega spomenika izvaja dan za dnem, najsi se „nadzirajočega“ titularnega ravnatelja glas razlega še s toliko silo, kakor da s kota v kot odmeva dvajset najhrupnejših fanfar. I no seveda, kdo bi se bal najbolj kričeče komande, če je pa gotovo, da v njej nobene ergenije ni! In tako se je danes zgodilo, da je med drugim bilo na turnirskem dnevnem redu tudi obleganje in obstreljevanje trdnjave, katero je pogumnim oblegovalcem markiral Souvanov vrt. Nekaterim mojstrskim strelecem se je posrečilo že pri prvem večjem naskoku, da so z dobro merjenimi streli na sovražnem vrtu razdejali nekaj šip. Trdnjava je pa uvidela, da se ne bo mogla vzdržati, in je nemudoma odpotala k oblegovalcem svojega parlamenterja. General oblegovalcev Al. Pucsko, neustrašen mož, je bil takoj pripravljen skleniti premirje. Samo eno je prosil s čisto niti generalsko neustrašenostjo: da naj nikar o vsem obstreljevanju ne pride niti besedica ne v „Slovenski Narod“. Ker je gosp. Pucsko tako lepo prosil, naj se mu njegova prošnja izpolni in dajemo mu s tem zagotovilo, da o vsej današnji vojni ne izpregovorimo niti besedice, ker je pa pri sedanjih zamotanih razmerah na tukajšnji pošti negotovo, da bi sprejel naše zagotovilo, če bi ga mu poslali pismenim potom, še pred večerom, tako, da bi mu bilo spanje mirno, smo bili prisiljeni, dati mu je na tem mestu. Clara pacta — boni Amici! — Ja, wir Deutschen!

Imenovanja. Konceptni praktikantje pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani gg. Ivan Korbar, Maks pl. Laschan in I. Ryscha, v so imenovani za finančne koncipiste.

Iz politične službe. Okrajni komisar dr. Egon Emerik Pongratz de Szent Miklos et Ovar je premeščen iz Pulja v Gradišče, odkoder gre v Pulj okrajni komisar dr. Emil Mucha.

Iz davčne službe. Davčni oficijal gosp. Alojzij Klofutar v Kranjski gori je obolen in pride na njegovo mesto provizorično davčni asistent gosp. Karel Bezeg iz Kamnika.

Iz šolske službe. Izprašana učit. kandidatinja gđ. Roza Jovan je imenovana za provizorično učiteljico v Starem trgu pri Ložu. Učiteljica gđ. Ana Fabjan v Semiču je zaradi bolezni dobila dopust in pride na njeno mesto kot suplentinja iz Velikih Lašč gđ. Ana Erzin. Nadučitelj gosp. Fran Lunder na Raki je dobil zaradi bolezni dopust in pride na njegovo mesto absolvirana učit. kandidatinja gđ. Ana Golli.

Upokojen je kr. župni šolski nadzornik v Gospiču na Hrvaškem, gosp. Davorin Trstenjak.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v nedeljo, se v pripori popoldne (za lože: par) ob znižanih cenah priljubljena angleška opereta „Geisha“, v kateri nastopi vse operetno osobje. — Zvečer (za lože: nepar) se na splošno zahtevanje ponovi zanimiva in zabavna veseloigra „Ob svojem kruhu“ z gospodom Borštnikom iz Zagreba v glavni vlogi. G. Borštnik, ki šteje vlogo starega Megušarja med svoje največje in najbolje, igra seveda v slovenskem jeziku.

Slovensko gledališče. Včeraj se je pela drugič Minheimerjeva opera „Mazepa“ v vsakem oziru povolnim uspehom. Glavne vloge so bile po gđ. Collignon, gg. Orszelskem, Vasičku in Kondratskem prav dobro izvedene. Izborna naštudirana mazurka

(Dalje v prilogi.)

druzega dejanja, katere je vodil g. Kratochvil, je izzvala buren aplavz. Gledališče je bilo dobro obiskano.

Koncert Slavjanski. Povsodi, kjer bivajo Slovani, se sprejema Dimitrij Slavjanski Agrenjev kot apostol slovenske pesmi. Toda njegov zbor je tako odličan in tako priznan, da nastopa tudi v neslovenskih mestih s največjim uspehom. Tako piše „Neues Pester Journal“ o njegovem zadnjem nastopu v Pešti: „Suoči pozdravi smo po dolgih letih zopet starega Dimitrija Slavjanskega. Bila je slika, kakor pred osmimi leti. Najprej je nastopila dvajsetletna lepota deklica s občudovanja vredno grandezno. Njim je sledilo petindvajset mladih mož, vsak posebej kirgiški hetman, vsi v rdečem in višnjevem barvanju. Za temi dvajsetletna deklica s občudovanja vredno grandezno. Njim je sledilo petindvajset mladih mož, vsak posebej kirgiški hetman, vsi v rdečem in višnjevem barvanju. Za temi dvajsetletna deklica s občudovanja vredno grandezno. Njim je sledilo petindvajset mladih mož, vsak posebej kirgiški hetman, vsi v rdečem in višnjevem barvanju. Kar se tiče lepote glasov, čiste intonacije, ritmične preciznosti in dinamičnih efektov stoji ta zbor pač na vrhuncu dosežne umetnosti. Vsaka posamezna točka žela je navdušeno pohvalo in pevi so morali marsikaj dodati. Posebno krasni so bili cerkveni a capella zbori. Izborni so bili tudi samostojni lepe Margite Slavjanske, ki je občinstvo naravnost očarala.“ Koncert, ki se vrši v ponedeljek, dne 23. t. m., o polu osmih zvečer v veliki dvorani hotela „Union“, bo edini in zadnji, ki ga priredi slavni ruski narodni zbor pod vodstvom Dimitrija Slavjanskega Agrenjeva v Ljubljani.

Telovadno društvo „Sokol II“ v Ljubljani bode imelo svoj ustanovni občni zbor v nedeljo, dne 29. marca t. l., ob desetih dopoldne pri Steinerju na Opekarski cesti št. 25. Dnevni red: 1.) Nagovor predsednika, 2.) poročilo osovnovalnega odbora, 3.) volitev odbora, 4.) volitev računskih preglednikov, 5.) določitev pristopnine in mesečnih prispevkov, 6.) raznoterosti. Šentjakobčane, Trnovčane in Krakovčane vabi odbor, da pristopijo k društvu. Vsakdo pa naj svoj pristop pismeno naznani.

Iz „Prosvete“. „Prosveta“ priredi mal. srpana t. l. izlet slovenskega narodno-radikalnega dijaštva na svetovno razstavo v Prago. Prošnjo za znižano vožnjo je železniško ministrstvo že rešilo, in sicer kar najugodnejše. Izlet bo trajal kakih 14 dni in bo celotno veljal 50–60 K, ker bodo stanovanja v Pragi popolnoma prosta, istotako vstop na razstavo, v muzeje, zbirke itd. Po dosedanjih informacijah je upati, da se bo izleta udeležilo izredno veliko število slovenskega dijaštva. Dalje so se vložila pravila za dve novi podružnici: Dravinjsko s sedežem v Konjicah in Gorenjsko s sedežem v Kranju — in bodo že v najbližjih dneh rešena. Vlože se tudi pravila za Podravsko podružnico s sedežem v Mariboru, ker je bil doslej tam samo odsek „Prosvete“.

Akademija. Še enkrat opozarjamo na današnje predavanje dr. Šišića o „Hrvatih in Madžarih med l. 1790–1868.“ Glas, ki si ga je pridobila v najnovejši dobi Hrvatska s svojim odločnim, vzorno moškim nastopom in važnost hrvatskega vprašanja za monarhijo in posebe za nas Slovene dajeta Šišićevemu predavanju podvojeno vrednost.

Ljudskemu izobraževalnemu društvu „Akademija“ je naklonila posojilnica v Ribnici znesek 50 K. Odbor „Akademije“ si šteje v prijetno dolžnost, da izreče slavni posojilnici v Ribnici tem potom svojo iskreno zahvalo z željo, da bi posojilnica v Ribnici našla mnogo posnemalcev.

„Glasbeni Matici“ sta poslali posojilnica v Ribnici 50 K in št. Jakobska posojilnica v Rožu na Korškem 20 K.

XXV. redni občni zbor slov. del. pevskega društva „Slavec“ se vrši v soboto, dne 28. marca t. l. ob pol 9. zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“ z običajnim dnevnim redom. — K obilni udeležbi vabi odbor „Slavca“.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ priredi zabaven večer jutri teden 29. marca v gostilniških prostorih gosp. Zupančiča na Martinovi cesti z izbranim in zanimivim sporedom, ki se pričobi prihodnji teden.

Slovensko obrtniško društvo v Ljubljani priredi v sredo, dne 25. marca (praznik) v „Narodnem domu“ v Sokolovi dvorani svoj prvi zabavni in družinski večer. S to prireditvijo ustreže ta še mlada, pa jako živahna stanovska organizacija slovenskih obrtnikov pred vsem že večkrat izraženi želji članov, da se jim da prilika spoznati se bližje s svojimi tovariši v veseli družbi ob neprisljeni zabavi. Odbor pa pričakuje, da se

udeležijo tega večera, za katerega je poskrbljeno za prijetno zabavo, ne le člani društva s svojimi rodbinami, marveč tudi drugi tovariši-obrtniki, ki še niso društveni. Odboru društva bo v posebno veselje, če mu bo dana prilika, pozdraviti na svojem prvem zabavnem večeru čim številnejše prijatelje obrtniškega stanu!

„Bolniško in podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjako“ bo imelo v ponedeljek, 6. aprila ob 8. zvečer v „Narodnem domu“ svoj redni občni zbor.

Simon Gregorčičovo javno knjižnico in čitalnico v Vegovi ulici št. 2 je obiskalo v preteklem tednu, t. j. od 13. do 20. marca skupno 597 čitateljev. Povprečni obisk je znašal torej 88 oseb na dan.

III. jugoslovanska umetniška razstava. Po Belemgradu in Sofiji priredi Zagreb jugoslovansko umetniško razstavo, ki se odpre dne 1. maja t. l. Odbor v Zagrebu je določil, da morajo biti umotvori do 15. aprila t. l. v Zagrebu. Iznova opozarjamo na to razstavo brez razločka vse slovenske slikarje, risarje in kiparje ter jih pozivljamo, da se tudi te razstave udeležijo tako častno, kakor so se udeležili I. in II. umetniške razstave. Obe dosedajni veliki umetniški razstavi sta prinesli slovenskim umetnikom velik moralen in tudi realen uspeh. Ker je Zagreb tako blizu, je udeležba Slovencem tem lažja. Transport v Zagreb plačajo naši umetniki sami, transport nazaj pa hrvatski umetniki. Našejanje pa se je, da se najdejo viri tudi za transportne stroške do Zagreba. Informacije daje g. Ferdo Vesel, akad. slikar. Št. Vid pri Zatični.

Umrla je včeraj bivša gostilničarka znane gostilne „pri fajmostru“, Marija Barborič. Pokojnica je bila prav navihana ženska in je v nekaterih letih nabrala veliko premoženje. Za glavnega dediča je imenovala knezoškofa Jegliča, pripomniti pa moramo, da zapuščina zdaj ni znatna. V zadnjih tednih pred smrtjo je bilo namreč trikrat po 20.000 gld., torej skupaj 60.000 gld. dvigneno na pokojnično vložno knjižico Kranjske hranilnice. Od denarja, kar si ga je prihranila pokojnica, so ga znesli vsaj 90% — liberalci.

Pred upravnim sodiščem bo 28. t. m. javna ustna razprava o pritožbi dež. odbora proti naučnemu ministrstvu zaradi upokojenja neke učiteljice.

Slava mogočnega Jeraja, uslužbenca v tukajšnji predilnici in silno vnetega klerikala, je šla po vodi in Jeraj je spaval za njo. V nedeljo namreč, ko je bil občni zbor „Tekstilnega delavstva“ za Kranjsko. Kako je žarelo Jerajevo obličje pristnega veselja, ko so mu lansko leto dali častno medaljo verni člani in članice društva, ki ga je on pripravil v življenje v blagor vsem tistim, ki so potrebni podpore — in med te je spadal tudi oče Jeraj! Kako se mu je svetil obraz takrat, ko je v „mašencah“ korakal od slavnostne seje, kjer mu je bil poklonjen šopek s cigarami! Kaka slava je takrat puhtela po vsej ljubljanski predilnici o lepem Jeraju, njegovi ljubezni do sotrpinov in sotrpink! Prišli so pa drugi časi. Ljubezen Jeraja do delavcev in delavk sicer ni ponehala, pač pa ona delavcev in delavk do Jeraja. Veste, ljudem kar ni šlo v glavo, da bi se smel peljati kdo na društvene stroške v Tržič in Litijo, potem tista jabolka pri Pavšku, kjer je bila veselica in prid društva tekstilnega delavstva, pa je nekdo pojedel, predno so bila zadeta kot dobitek ter končno tisti papirnati pajek, ki je stal, kakor se govori, društvo kar 10 K. Vsak iskren Jerajev prijatelj je rekel, da Jeraj z vsem tem nima ničesar opraviti, kljub temu so se pa našli hudobni jeziki, ki so trosili okrog grozno vest, da vržejo pri občnem zboru „Tekstilnega delavstva“ Jeraja tako ven, da nikoli ne pride več noter! In zgodilo se je tako. Celotno dr. Krek je na zborovanju dejal, da je prav, da je Jeraj prišel ven, le prosil je udeležence, naj bodo tiho, da se ne zve v svet, da pri društvu ni bilo vse v redu, da blagajnik pisati ni znal itd. Jerajeve slave je zdaj konec, vprašamo le, kakšen šopek je zdaj dobila ta dika, ko so se delavci in delavke predilnice rešili njegovega predsedništva? Po našem mnenju zasluži nagrado. Malo prosti bi ga bilo treba, da bi jo vzel, pa končno bi se že dalo to doseči.

Inozemci o našem skladatelju A. Foersterju. V Berlinu izhajajoči mesečnik „Die Stimme Centralblatt für Stimm- und Tonbildung, Gesangsunterricht und Stimmhygiene“ prinaša laškavo oceno o teoretično-praktični pevski šoli, ki jo je izdelal že v 6. letu naš pedagog Anton Foerster. V prevodu se tako-le glasi: Knjižica priča v cel sestavi o izkušeni roki strokovnjakov. Opombe o tvorjenju tona, o izgovarjanju tona,

o izgovarjanju in predavanju odgovarjajo zahtevam umetnega petja in podajajo v kratkih potezah lahko razumljive oblike pevcu potrebnih naukov. Pisatelj je na pravem stališču, ko zahteva, naj se izobražuje glas po živih zgledih. Teoretični del je pojasnjen v popolni pristni meri; ne manjka še transpozicij tonovih načinov niti pojasnila avtentičnih in plagalnih tonov. — W. — Pristavljamo k tej oceni željo, naj bi se tudi povsod vestno poučevalo in tudi v društvi pevstvo po naukih te domače slovenske pevške šole!

„Najhujši sovražniki“. V zadnjih dneh je „Narodna založba“ od različnih strani dobila priznavalna pisma, da je izdala Rada Murnika popularno znanstveni spis „Najhujši sovražniki“. Priobčenje teh pisem je pač nepotrebno. Dovolj je, če povemo, da se vsestransko priznava velika važnost in občna korist tega poučnega spisa. Poudarja se, da doslej nismo imeli v slovenskem jeziku ne enega sistematičnega spisa o roditeljih nalezljivih boleznih in da si je Murnik s to razpravo pridobil veliko zaslug. Tudi se vsestransko priznava, da je Murnikova razprava pisana v vzornem jeziku, kar je posebno zaslužno, kajti medicinskih spisov imamo preključno malo in med temi jih je zopet jako malo, ki so pisani v lepem, lahko umljivem jeziku. Čuditi se temu ni. Kdor hoče o medicinskih zadevah pisati, mora v jezikovnem oziru ledino orati. Murnik je svoj spis v jezikovnem kakor tudi v stvarnem oziru res uzorno sestavil. Zdravnikom ta knjižica seveda ne prinaša nič novega v znanstvenem oziru, s pridom pa jo bodo čitali v jezikovnem oziru. In potrebno je, da jo čitajo, zlasti tisti zdravniki, ki imajo opravka pri sodnih kot izvedenci. Znano je, da so pogostoma taka izvedeniška mnenja spisana v vprav barbarskem jeziku. Vsak zdravnik pač ni filolog. A zahtevati se že sme, da se potrudijo pisati take uradne spise tudi v jezikovnem oziru kolikor mogoče dobro in v tem oziru bo Murnikova knjižica zdravnikom veliko koristila.

Težka pot škola Bonaventure. Kaj čudno smo gledali, ko se je dne 18. t. m. z dopoldanskega vlaka na Straži prikazala suha postava knezoškofa Antona Bonaventure! Se bolj pa smo se čudili, ko se je imenovan med klenkanjem valtovaških zvonov odpeljal mimo misijona na Toplicah naravnost v kočevsko vas, kjer pase ovce vročerkvni župnik. Zanimalo bo vsakega, kaj je škofa ob tem nenavadnem času privedlo v ta samotni kočevski kraj Mogoče je samo dvojno: ali je njega prevzvišenost šla opraviti zakrament katol. kristjana — krst, ali pa je prisostoval kot boter novorojenima dvojčkoma, ki ju je pred kratkim podarila 18letna kočevska punica svojemu župniku — Heul, klerikalna morala!!!

Smrt pijanca. Žganju vdani delavec Luka Mohorič iz Brezovice v ljubljanski okolici je šel docela pijan spat v hlev posestnika Petra Florjanciča v Suhi. Drugo jutro so ga našli mrtvega.

Roparski morilec v rokah pravice. Naši bralci se gotovo še spominjajo groznega roparskega umora pri Vrdu v vrhniškem okolišču, ki se je zgodil 9. novembra lanskega leta. Med 3. in 4. uro popoldne je šel skozi gozd pri zgradbi železniške postaje na Vrdu službujoči oddelkovodja Matija Cedolini, ki je imel pri sebi za izplačevanje delavcev 5600 K denarja, obstoječega v bankovcih po 100, 50, 20 in 10 K ter v srebru za 600 K. Ker ga o pravem času ni bilo na doleten kraj, je stvar začela postajati sumljiva in tako se je zanj začelo zanimati tudi orožništvo Ob 9. zvečer je našel orožnik v gozdu pri poti Cedolinija umorjenega. Imel je velike rane na vratu, prsih in na trebuhu. Pri sebi je imel še uro, žepi so bili vsi preobrnjeni ter brez denarja, iz česar je orožništvo takoj sklepalo, da se je moral izvršiti pri belem dnevu predzen roparski umor. Orožništvo je aretiralo več sumljivih oseb, katere so pa vse izpustili iz zaporov, ker se je izkazalo, da so povsem nedolžni na tem roparskem umoru. Pred kratkim je bil pa aretiran neki Stefan Samarčič s Hrvatskega zaradi tatvine 10 ali 15 K in prigan v zapore tukajšnjega deložnega sodišča. V zaporu je nekemu kaznjencu povedal, da je z nekim tovarišem roparsko napadel in umoril Cedolinija. Ta kaznjenc pa ni znal držati jezika, kakor je Samarčič želel, ampak je vse stvar naznanil pazniku. Ko so Samarčiča prijel, je sprva tajil, potem pa odkrito priznal proti preiskovalnemu sodniku, da je s tovarišem roparsko napadel Cedolinija, kateremu sta porabila ves denar. Mislila sta, da ju napadalec ne pozna. Ko jim je pa rekel, da ve za njuna imena, padla sta po njem z noži in ga tako razmesarila, da je izidilni v par minutah. Samarčičev tovariš, čegar ime nam še ni znano, je baje že tudi pod ključem v Gopeču ali Ogulinu. Oba

morilca sta bila uslužbena pri gradnji železniške postaje na Vrdu.

Umrla je na Viru pri Dom žalah gospa Marija Majdič roj. Schaff r, stara 75 let. N. v m. p.!

Iz Domžal. Domžalski Tirolci uganjajo razne burke, ki se mnogim ne dopadejo. Tako so na svoji zadnji veselici zbijali take šale, da jih je njihov učitelj — rodod Kočevce — baje imenoval „Bagage“. Seveda se grozno jeze in skrivajo to bridko kľofato, a vse se izve. Tudi na letošnji veselici požarne brambe so se tako čudno obnašali, da jih je bilo treba postavljati na hľad. Ti kozli radi pozabijo, da so na Kranjskem in ne v tirolskih hribih. Zato tudi mi popolnoma soglašamo v tem oziru z gospodom Romom.

V Kamniku je umrl dne 18. t. m. nadebuden mladenič, Avgust Herman, edini sin ugledne in jako narodne rodbine kamniške. Blagi pokojnik je polnil jedva 24 let, ko ga je nemila smrt ugrabila svojem in prijateljem. Bil je med ustanovitelji kamniškega „Sokola“ ter njegov prvi blagajnik. Pogreba, ki se je vršil v petek 20. t. m., so se udeležila vsa kamniška narodna društva z zastavami, posebno častno sta bila zastopana „Sokol“ ki je izbral 6 telovadcev, da so ponesli svojega mrtvega brata k večnemu počitku ter „Lira“, poslovilni se od njega z ganljivimi nagrobnicami.

Iz Radovljice: Gledališki odsek združnih „podružnic sv. Cirila in Metoda“ uprizori dne 22. t. m. znano igrjo „Cigani“ v prostorih g. R. Kunstlja in sicer ob 8. uri zvečer. — Osebnih vabil sene razpošilja, temveč na igrjo se opozarjajo le z letaki, ki so se poslala znanim gostilnam in narodnim društvom širom Gorenjske. — Ker je čisti dohodek namenjen glavni družbi, se je nadejati obilne udeležbe.

Z Bleda smo dobili naslednje vabilo: Pozor prijatelji Rimanjcev! V soboto, dne 21. marca ob osmih zvečer v gostilni pri „Kaps“ v Gradu predava novooimenovani kaplan gospod Janez. Tem potom vabimo udeležnike rímanjskega izleta in njih prijatelje; prijateljice dobro došle! Spored velezanimiv: I. Vstopnina liberalcem prosta; II. za klerikalce, kateri bi se slučajno iz radovednosti udeležili, plačajo za osebo 1 K, katera je namenjena novooimenovanemu kaplanu gospodu Janezu za pot v Rímanje. Vabijo blejski Rímanjci. **Za župana v Kranjski gori** je izvoljen okrožni zdravnik dr. Josip Tišar.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Savo, Javornik in Kor Belo ima svoj občni zbor dne 29. sušca t. l. ob 9. uri dopoldne v salonu gostilne pri „Jelenu“ na Savi. **Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Novem mestu** ima svoj občni zbor v nedeljo dne 22. t. m. v Nar. Čitalnici ob 2. pop. K obilni udeležbi vabi vse svoje cenj. članice.

„Nar. Čitalnica v Novem mestu“ priredi v torek, dne 24. t. m., ob 8. uri zvečer zabavni večer s sledečim sporedom: Predavanje: „O pomenu ljudskih knjižnic“; Sal. orkester. : nov program; petje.

Kmetijski tečaj na Grmu je dovršilo 12 udeležnikov, ki so obiskovali predavanja vse tri dni od 8. do všteteja 10. t. m. Ker so se gospodari lahko udeleževali tečaja tudi v posameznih dneh, je bila udeležba v nedeljo 8. t. m. nenavadno mnogoštevila. V prostorni učilnici se je zbralo dopoldne 120 gospodarjev, popoldne pa 54. Izvestno bi se bili ti gospodarji radi udeleževali tudi drugih predavanj, ako bi jim dopuščal čas in marsikomu tudi v to potrebna sredstva. V tečaju so predavali g. vodja Rohrman, pristav Zdolšek in o. kr. višji živnozdravnik Skale. Pri otvoritvi tečaja je g. vodja v svojem ugovoru poudarjal potrebo in namen takih tečajev v obče in še posebej tečajev na šoli, ki ima ob sežno gospodarstvo in vse potrebne učne pripomočke na razpolago. Naglašal je, da želi šola s pomočjo tečajev stopiti v ožji stik s praktičnimi gospodarji, ki naj smatrajo šolo kot pozvedovališče za vsa različna kmetijska vprašanja. Šolsko gospodarstvo samo pa jim bodi odprta knjiga, za katero naj se zanimajo in v katero naj večkrat pogledajo, zlasti o priliki takih tečajev. Učiteljske moči pa bodo rade dajale vsa potrebna pojasnila. Poučnim govorom o pridelovanju krme, o živinoreji in mlekarstvu so sledili udeležniki z vsem zanimanjem, takisto pa tudi praktičnim demonstracijam, ki so vršile v šoli, v hlevu in v mlečni kleti. V hlevu se je med drugim praktično razkazovala molža, pripravljanje krme s pomočjo kisa, nja v zabojih, pokladanje krme, zlasti močnih krmil, soli in kľajnega apna; razkazovala se je tudi šolska živina, šolski hlev in krmilnica. V mlečni kleti se je razkazovala ravnanje s mlekom, posnemanje, ravnanje s smetano, pinjenje in izgotavljanje presnega masla. Splošno se je izra-

žala želja, naj bi se prirejali tečaji že le mogoče ob nedeljah, da se jih gospodari lažje udeležujejo.

Iz Metlike. V „Slovenu“ št. 64. dne 17. marca 1908 piše znani dopisnik iz Radovice o odgovor na mnoga vprašanja glede zadnjih volitev metliških župnij. Pravi, da je dobil njih vrli ljubljene, dvorni svetnik Šuklje, recte mati božja, 211 glasov, nasprotni kandidat pa 1 glas; ki ga dopisun nazivlja kozlom. Znano nam je, da je tisti posestnik, ki ga imenuje dopisnik kozel, več vreden v vsaki zadevi, kakor vsak onih farških podrepnikov, ki so volili na komando gospoda Matije, — pardon Rezke. — Večderemo.

„Kmečki zvezar“, Alojz J. Pesko, ki je, kakor je svojočasno poročal tudi naš list, napadel in z nožem težko ranil pristaša „Nar. stranke“, žalskega tržana g. Šusteršiča, bil je nedavno obsojen na šest tednov ječe in povračilo nastalih stroškov. Ker je fant doslej še nekanzovan in šele 18 let star, zato se je sodba glasila tako milo. „Kmečki zvezar“ pa je lahko ponosna na ta svoj subjekt!

Kdo je požagal Schillerjev hrast v Celju? Nemci in nemškutarji pravijo, da je to mogel storiti le kak Slovenec. Kakor pa poroča „Domovina“, se sodi, da ga je požgala kaka učenka nemške dekliške šole, kjer je na dvorišču stal ta hrast, in sicer je storila to iz kljubovalnosti ali jeze zoper učitelja Wendlerja, ki je bil v dotični hrastič naravnost smešno zaljubljen, tako da je vsak dan po več mnut stal pred njim in fantaziral.

Bežigrad pri Celju bo prodan. V celjski okolici se vzdržujejo vesti, da se proda grad Bežigrad pri Celju s posredovanjem nekega ljubljanskega odvnetika trapistom.

V celjskem mestnem vrtu so neznani zlikovci v noči od ponedeljka na torek, tako se nam piše, učinili več poškodb. Ob tej priliki že piše graška „Tagespost“ z dne 20. marca. „Dieses Bubenstück wird mit der Absägung der Schillereiche in Zusammenhang gebracht.“ Torej spet čisto neosnovano sumničenje Slovenec! Vprašamo le: Zakaj pa ima Celje svojo policijo? —

Pešanje transneta trgovinskega prometa in tatvine v svobodni luki v Trstu. Zadnje čase je začel jako pešati transniti trgovinski promet v Trstu. Kar grozno je pa opeshala trgovina z južnim sadjem, v prvi vrsti trgovina s pomarančami in limonami. Gosp. Karel Bruna, star trgovec, ki se bavi edino le s transnitom pomaranč in limon, je iz lastne inicijative uvedel „enketo“ o vzrokih tega pešanja. Pisal je naročevalcem, ki so dosedaj naročevali blago preko Trsta, naj mu navedejo vzroke, radi katerih so izbrali drugo pot svojemu uvozu. In dobil je v odgovor, da je temu dejstvu mnogo vzrokov. In ti so: grdo ravnanje z blagom pri izkrcavanju in pri nalaganju v vagon: zaboji se silno premetavajo in pri tem se blago pokvari; vedni štrajki, vsled katerih ni naročevalcu zajamčena točnost prihoda blaga, in pa — tatvine v svobodni luki v Trstu. In ta zadnji vzrok je naveden kakor glavni. Resnična sta sicer prva dva vzroka. Prvi vzrok se da pa tudi do neke meje opravičiti z brzino, s katero se vrši delo. Drugi vzrok . . . no drugi vzrok ima poleg pešanja trgovine še marsikako drugo posledico, kakor na primer splošno poražanje, ne le živil, ampak vsega. A tretji vzrok: — tatvine v svobodni luki — ta je ravno tako resničen, kakor prva dva, a ta vzrok je naravnost sramoten. So se pa tudi oglašili v „Lavoratoru“ proti navedbi tega vzroka delavci svobodne luke, češ, da ta vzrok ni resničen, da je pravega vzroka iskati drugod. Oglašijo se se seveda morali in braniti svojo čast, toda dejstvo ostane vendarle, da se v svobodni luki v Trstu grozno, grozno krade. Dokaz, da se v tržaški svobodni luki krade kolikor se da, je dejstvo, da se pred nekoliko meseci praški veletrgovci s kolonijalijami (v prvi vrsti s kavo) pritožili na trgovinskem ministrstvu, da se teža blaga, dohajajočega jim preko Trsta, v Trstu silno zmanjša! In kaj je vzrok temu zmanjšanju teže? Tatvine in zopet tatvine. Nečemo s tem delavcem ničesar očitati, pribijamo o dejstva. Tatvine so v svobodni luki vedno na dnevnem redu. Seveda nihče ne ukrade kar vreče kave, ampak malenkost. Toda, ker je v luki veliko število ljudi, je dovolj, če vzame, kdor že krade, le „malenkost“. Ker se to vrši vsak dan, postane iz tako nastalega ogromnega števila „malenkosti“ o g r o m n o s t. In da trdimo resnico, govorijo dejstva: Na izhodih iz svobodne luke stoje finančni stražarji in policijski redarji. In ti gotovo vsak dan aretirajo po enega, po dva in tudi po več oseb, ki imajo v žepih po 2, 3, 4 in celo po 7 kg kave, čaja, ali kaj drugega. Seveda ustavijo redarji le one, ki se jim zde sumljivi, one namreč, ki imajo pri sebi toliko ukradenega

blaga, da ga ne morejo prav skriti. Ustavili so nekoč žensko, ki je imela ogromne prsi in še večji trebuh. »Kaj mi hočete?« — je dejala — »pustite me v miru, saj vidite, da sem noseča!« In res je bila noseča, kajti nosila je pod obleko nič manj nego 16 kg kave. — Nekoč so ustavili nekega moškega, čigar hlače so bile neobičajno napete ob nogah. »Kaj vam pa je, Toni?« — ga je vprašal redar, ki ga je poznal. »Ne vem, kaj bo z mano,« — je odvrnil Toni — »noge so mi tako grozno otekle, da se komaj prestopam!« — »Pojdite malo z mano!« — mu je dejal redar — »in jaz, ki vas imam rad, vam bom povedal, kako si ozdravite noge!« In šla sta. Na stražnici je redar velel Tonetu, naj mu pokaže noge. Toni je odpel hlače, a iz hlače se je usula kava: bilo jo je 22 kg. Sam policijski ofical Hermann, ki službuje v svobodni luki, je našemu dopisniku povedal sledeči slučaj, za katerega je on prepoznal izvedel od nekega svojega zaupnika: Nekoč je ponoči ukradel vrečo kave. Ker je bilo ponoči, je vrečo nemoteno prinesel do blizu izhoda. Ob vratih sta stražarja drimala. Bal se je pa, da se prebudita, ko pride on mimo. Položil je vrečo na tla in jo privezal na konec dolge vrvice. Drugi konec vrvice je pa držal z roko v žepu. In tako je šel — z rokama v žepih — mimo spečih stražarjev. On sicer ni vedel, če stražarja spita ali ne. Ko je bil kakih 60—70 korakov — kolikor mu je dopuščala dolgost vrvice — daleč, je počakal četrt ure in potem je začel počasi vleči vrvice. Misli si je: »Če bo šlo, dohro, če ne, pa bežim, saj sem dovolj daleč, da jima uideim!« In šlo je: vreča je prav počasi drsala mimo stražarjev in zdrsnila je mimo njiju, ne da bi bila onadva to opazila! — Še en slučaj hočem navesti: Te dni je bil v svobodni luki aretovan neki človek, ker je imel pri sebi 20 kg kave. Dognalo se je, kje da jo je ukradel. A tam ni manjkalo le 20, ampak 60 kg kave. Torej — tako sklepa tudi policija — je bil že prej odnesel 40 kg kave, ne da bi ga bili prijeli. In koliko jih je, ki dan na dan odnašajo kavo in drugo iz svobodne luke, ne da bi jih prijeli. A da bi jih bilo možno prijeti in s tem vsaj omejiti tatvine, bi morala policija pomnožiti, in sicer jako pomnožiti število redarjev v svobodni luki. — Po rezultatu »enketa« gosp. Bruna o vzrokih pešanja transitega prometa je tržaška trgovska zbornica sklicala konferenco, ki so se je udeležili vsi večji trgovci z južnim sadjem. Na tej konferenci se je sestavil program o reformi načina izkrcavanja in nalaganja blaga v vagono, o večji koncentraciji dela in o preventivnih odredbah proti tatvinam. Chi vivrà, vedrà!

Konkurz. Menjalnica Giuseppe Bolaffio v Trstu je prišla v konkurz. Pasiva znašajo 800.000 K, od katerih spada 200.000 K na majhne hranilne vloge.

Vlom. Neznani tatovi so vlomili v menjalnico Zuculin v Trstu, a niso skoraj nič dobili, ker trdka vsak večer odda ves denar v ljudsko banko.

Ponarejalca denarja. Pred tržaškimi porotniki sta bila obsojena zakonska 30letni Marij Panigethi iz Padove in njegova žena Jospina, ker sta začela denar ponarejati. Mož je dobil 1 leto, žena pa 6 mesecev ječe.

V Viški v Furlaniji so zmagali pri občinskih volitvah liberalci. To so letos druge volitve. Pri prvih pred časom je bil viški nunc surovo napadčen in razburil starega župana tako, da je reveža zadela kap ter je umrl v volilni dvorani. Nunc se je bil takrat skrtil, ob sedanjih volitvah pa je bil tudi pobegnul iz Viške v strahu pred demonstracijami.

Uvažanje sene in slame na Angleško in Irsko prepovedano. Vsi delavci, ki so prišli na Angleško konzulata v Trstu je od 9. marca 1908 dalje do preklica prepovedano seno in slamo iz luk in dežel Avstro-Ogrske uvažati na Angleško in Irsko. Dopuščene so naslednje izjeme: Seno in slama, ki se uporablja za embalažo. Obdelana in ne več kot krma ali stelja porabljiva slama. Seno in slama, ki se uporablja za druge namene, nego za krmo in steljo, in sicer le proti posebnemu privoljenju. Seno in slama, ki je bila pred 9. marcem 1908 na ladje naložena.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni »Evropa« ima od danes do vseh torka sledeči zanimiv spored. Papir za lovljenje muh. (Smešno). Potovanje po Kitajskem. (Interesantna, po naravi posneta projekcija). Soproga komisarija. (Drama). Čarodejna hiša. (Smešno). V torek sodeluje »Društvena godba« pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. večer.

V panorami-kosmorama na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno je razstavljen od jutri dalje Bavarska, Berchtesgaden in okolica.

»Društvena godba ljubljanska« koncertuje danes zvečer v hotelu »Južni kolodvor« (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

V hotelu »Mirja« bo jutri, v nedeljo koncert »Društvene godbe«. Začetek ob 8. Prost vstop. Danes zvečer se toči monakovsko pivo.

Ljubljanski sokolci na lok bo jutri, v nedeljo zvečer igral v restavraciji Anton de Schiava (hotel Grazer, Dunajska cesta št. 32). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

V našem se daje s 1. majem t. l. hotel pri »Zlatem jellenu« v Gorici. Več pove današnji inšertat.

Absolutizem na Hrvaškem se je že pričel! Hrvaška vlada je z odlokom z včerajšnjega dne odvzela zagrebškemu opozicijskemu dnevniku pravico do kolportaze. S prepovedjo kolportaze so najbolj prizadeti: »Pokret«, »Obzor«, »Novosti« in »Hrvatsko Pravo«.

Ustrelil se je v Zagrebu 19letni pravnik Dane Marjanovič v usta, da mu je krogla raznesla vso glavo. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

Hudobna mačeha. V Mišulinu na Hrvaškem je imela Katica Svaga mačeho, ki ji ni mogla videti. Ker je tudi deklečin oče — kakor se navadno zgodi — stal na strani svoje žene, se je dekletu silno hudo godilo. Te dni je pa mačeha iz malenkostnega vzroka zabodla z nožem trikrat v prsi pastorko, ki je vsled ran umrla. Divjo mačeho so zaprli.

Obsojena v smrt na vešalih. Pred sodiščem v Petrinji na Hrvaškem je bila te dni obsojena 71letna Teodora Kuka v smrt na vešalih, ker je zavratno umorila svojega zeta Aleksa Simiča. Ko je prišel nekoč ta pijan domov in razgrajal po stari navadi, počakala je starika, da je zaspal, potem pa vzela sekirico in z njeno ostrino toliko časa mahal po njegovem vratu, da mu je glavo skoraj odsekala.

Slovenci v Ameriki. Nad 30 slovenskih otrok je zgorlo v collimvoodski šoli v Clevelandu, in ne le 4, kakor se je poročalo prvotno. Dosedaj je znano, da so izgubili svoje otroke sledeči rojaki: Ivan Zupan, hčer Angelo in Marjeto; Urbančič, Jožefo, 7 let; Marinšek, Kati, 7 let; Mahnič, Jožefo, 9 let; Morela, Jerico, 8 let; Jos. Opalek, Josipa in Jožefo, 10 oz. 12 let; Gerbec, Emo, 9 let; Šega, Marijo, 11 let; Jak, Samsa, Tončka, 11 let; Marijo, 10 let; Rozalica, 9 let; Derac, Marijo 10 let in Fran 9 let; Ign. Perat, Francka in hčer Marijo; John Cimerman, Ivana in Lojziko; Fr. Intibar, Frančiško, 9 let; Ivan Oblak, Ivana; Vidmar, dve hčerki; Golob, Antonija; Heferle, dečka; John Škrl, Leopoldino; Rudolf Kern, dva otroka; John Kern, enega; Anton Zitnik, 11letno hčerko. — Nogo je odtrgal ulični voz v Clevelandu Antonu Bensi doma iz Goriškega, ko se je vračal s poroke prijatelja Prteklija ter tako nesrečno skočil na voz, da je padel ter prišel z nogo pod kolesa. Nogo mu bodo morali v bolnišnici odrezati.

Ogenj v sobi. Včeraj popoldne okoli šeste ure je nastal v društveni sobi nemškega in avstrijskega planinskega društva v Gledališki stolbi št. 3 ogenj. Vsi v sobi so se zagnali, peči se je vnel leseni zaboj, ki je stal pri peči. Finančni tajnik dr. Rudolf Roschnik je obvestil telefonično požarno brambo, ki je bila takoj na lieu mesta, a ni stopila v akcijo, ker so ogenj bili že domači pogasili.

Nevarnega tatu izpraznjevala cerkvenih pušic, 26letnega Henrika Zorca, rodom iz Velike Nedelje pri Ptuj, so oddali pred nekaj dnevi tukajšnjemu deželnemu sodišču. Obdolžen je bil raznih cerkvenih vlovov po Tirolskem, Koroškem, Štajerskem in Kranjskem. Zorec je bil radi cerkvenih tatvin že petkrat kaznovan. Pri njem so našli biležnico, v kateri je imel vpisane po vrsti vse vlohe, ki jih je izvršil.

Priporočljiv hlapec je Anton Zalelet, ki je služil pri prodajalki premoga g. Kagovi. Ko ga je poslala gospodinja prodajati premog, ga je prodal za 20 K 30 vin. in je, mesto da bi bil denar oddal svoji gospodnji, službo zapustil, denar pa zapravil.

Zanimiv travnik. Zraven vasi Rašica, ki je oddeljena kake pol ure od Spodnjih Gamelj je travnik, na katerem raste vsako leto, takoj ko sneg skopni, rumenkasta trava. Ta čudna trava tako hitro raste, da jo lastnik g. Ivan Aleš vsake tri tedne pokosi. Trava ugaja tudi živini kot krma. Hitro rast te rumene trave pripisujejo gorkemu studenu, ki teče izpod hriba čez travnik.

Tatvina. Na Radeckega cesti št. 1 je ukradel neki uzmovč iz dvorišča Josipini Karlinovi rjavo pobarvano dvokolnico vredno 16 K.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljalo na južni kolodvor iz Amerike 19 Slovencev in 21 Hrvatov; 160 Lahov se je peljalo v Spodnjo Avstrijo.

Izgubljene in najdene reči. Ščetrski pomočnik Anton Kropivšek je našel pozlačeno zapestnico. Poštni sluga Ivan Robida je našel črni dežnik. Izgubila je Adela Snobel uradnikova hčerka črno denarnico z 19 K denarja.

Zlat urni obesek je našla 20. t. m. ga. Janja Lokar na Karlovski cesti. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi pri najditelji na domu — Karlovska cesta št. 15 v Ljubljani.

Drobne novice.

— Cesarjeva bolezen se vidno zboljšuje. Cesar je dobro spal, ob navadni uri čil vstal ter začel delati.

— Tolstoj je skoraj neprestano v omedlevici ter ne spozna več svoje okolice. Zdravniki so popolnoma obupali nad njim.

— Grofa Juri in Nikolaj Banffy sta v Toskani z avtomobilom do smrti povozila nekega dečka. Oba grofa so zaprli.

— Spomenik Heineju postavijo kmalu v Hamburgu.

— Pogodba z avstrijskim Lloydom. Avstrijska vlada je sklenila z Lloydom pogodbo, da bo Lloyd poslal vsak teden tri brzoparnike iz Trsta v Kotor.

— Ropar na vlaku. V brzovlak Vratislava - Berolin je prišel elegantno oblečen mlad mož ter delil med potniki nekeke sladkorčke. Potniki so kmalu trdno zaspali, a ko so se zbudili, bili so vsi oropani. Ropar je odnesel nad 1200 mark.

— Jubilejno razstavo priredi letos avstrijski šolski muzej na Dunaju.

— Rodbinska drama. Na Dunaju je zadavila žena mizarkega pomočnika Hlabacka svojega 2letnega sinčka ter se nato obesila. Vzrok je bila beda.

— Društvo nemških književnikov in časnikarjev je imelo lani dohodkov 319.132 mark, a rezervni sklad znaša 1.013.000 mark. Društvo je uvedlo zavarovanje vdov in sirot svojih članov.

Razne stvari.

* **Smeš in moški značaj.** Neki znamenit živčni specialist trdi, da se moški značaj precej lahko spozna po smehu dotičnika. Zdravnik je bajne dognal sledeče: Vsak moški, ki se smeje z glasnim »ha, ha, ha«, je jako impulziven, nestanovit in svojih nagnenjih in hude jeze, sicer pa odkritosrčen in pošten. »He, he, he,« je smeš škodoželjnega, ciničnega človeka, čigar samoljubje ne pozna nobenih mej. Goljufivega zahrbtnega značaja je moški, ki se smeje s tistim posebnim »hé, hé, hé.« Ako mu gredo te besedice iz grla hitro in meketajoče, dotičnik ni hudoben, pa tudi duhovit ne. Bojazljiv moški, ki pa ima dobro srce in gorak čut, se smeje po navadi s »hi, hi, hi,« ki ni vselej posebno blagolajsen. Kdor se pa smeje s polnodonečim »Ho, ho, ho,« potem je pričakovati, da je ta človek jako predrzen mladenič, s katerim ni dobro češčen zobati, če sta si nasprotnika. Globok, lepo-doneč in ne preglasen smeh je vedno znamenje velike srčne dobrote, plemenitosti, nesprenmenljivih čutov. Mi seveda ne moremo preiskovati, koliko ima ta živčni specialist prav in za koliko se moti tuintam. Najbolj bo vedela, kakšne lastnosti označuje smeh moža, njegova žena, in mladeniča, njegovo dekle.

* **Maščevanje lekarnarjevo.** K zdravniku dr. Vitolu v Neopolju je prinesel neki sluga zavoj. Doma je bila le zdravnikova žena in dva otroka. Ko so zavoj razvili, našli so v njem prijetno dišeč kolač, katerega je mati dala otrokom jesti. Kmalu je pa dečku in deklici postalo slabo, padla sta po tleh in se vila v grozilih mukah. Ko je v tem prišel domov zdravnik, je dognal, da sta otroka zastrupljena s trihinom. Dečka je še rešil, deklica je pa umrla. Stvar so začeli takoj preiskavati in dognalo se je, da je kolač poslal neki lekarnar, katerega je dr. Vitolo naznanil, da je prodajal pokvarjena zdravila. Lekarnar se je za škodo, ki mu je nastala zaradi tega, tako grozno maščeval.

* **150 igel je požrla** iz obupa žena nekega Američana v New-Yorku. Z magnetom so jih ji spravili 134 na dan, izmed ostalih ji je pa ena prišla do srca, to predrla in povzročilo žensko smrt. Precej američansko!

* **Kaj je civilizacija?** V neki šoli na Nemškem je pripovedoval nekoč učitelj otrokom, kako veliko medvedov je bilo nekdanj v ondotnem kraju in da jih je iztrebila civilizacija. »Saj veste, kaj je civilizacija?« jih je vprašal. »Da,« je odvrnil fantek v prvi klopi, »civilizacija je huda bolezen, na kateri so poginili medvedje.«

* **Priziv zaradi spečega porotnika.** Pri neki porotni obravnavi v Parizu je eden porotnikov skoro neprestano spal, tako da ga je sluga moral neprestano buditi. Ko se je končno o pravdi izrekla obsodba, je obsojeni takoj vložil priziv proti ob-

sodbi, češ, da spečega porotnika ne more šteti za prisotnega. Juristi so zelo radovedni kako razsodi kasacijsko sodišče.

Izpred sodišču.

Kazensko obravnave pred deželnim sodiščem.

Dekla ga je izdala. Pri svojem bratranču v Vevčah je služil Alojzij Hladen iz Ljutomera za pekoveškega pomočnika. Domača dekla Marjeta Debeve ga je neki dan zasačila, ko je nekaj zemelj prikril, da bi jih v svojo korist prodal, ter je zadevo gospodaru naznanila. Umevno je, da to ni bilo Hladnu po volji. Dal ji je krepko zausnico, vrgel čez noko leseno ograjo in čez neki vozček in jo potem sunil proti zidu hiše. Obenem ji je pa zagrozil, da mora biti »hinc«, predno bo on zapustil hišo. Obdolženec vse priznava in potrди vrhu temu tudi to, da je imel res namen dekle s svojo grožnjo ustrašiti. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

V aretovanje se je vmešaval. Na poti pri Javorniku je orožniška patrulja aretovala nekega vlačugurja. Mimoidoči tesar Jožef Luskovec se je jel vmes vtikati, češ, da naj aretovanca spustita, ker bo itak dobil delo na Savi. Ker vzklik opominu ni hotel odnehati od svoje sitnosti, sta tudi njega orožnika aretovala. Zdajci je jel Luskovec mater božjo preklinjati in se rotiti. Obsojen je bil na 3 mesece ječe.

Škratna sirovost. Fantje Frane Sajovic, Miha Ropret, Miha Auman iz Velesovega in hlapec Tomaž Škerjanc iz Luž so prišli mrliča kropit v hišo Jožefa Vrečka v Velesovo. Tam se je nahajalo tudi nekaj fantov iz Praprotnice police. Takoj so začeli prvoimenovani zadnjim zabavljati. Vzlie temu, da je ležal v sobi mrlič, je potegnil Sajovic nož iz žepa in ga vthtel po zraku. Posrečilo se je osumljenec spraviti na prosto, in vežne duri zapreti. Ti so se pa zunaj oborožili s koli in vilami, ter razbijali po vežnih vratih in po hišnem zidu ter grozili da bodo Polčani tepeni. Do štirih zjutraj so jih stražili pred hišo, in še le potem se je posrečilo iti fantom iz Praprotnice police domu. Škerjanc je bil obsojen na 5 mesecev, ostali trije obdolženci pa vsak na 4 mesece ječe.

Komisija pod orožniško asistenco. Jožef Žagar, posestnik v Godiču, je na glasu kot silovit človek, vrh temu pa zapravljivec, vsled česar ga je okrajno sodišče v Kamniku stavilo pod skrbstvo in odredilo cenitev in inventuro njegovega premoženja. To je jezilo Žagarja, in zagrozil je, da mora vsakega hudč vzeči, kdor bo stopil na njegovo zemljo. Vsi del tega si komisija ni upala brez orožniške asistencije izvršiti svoj nalog. Preklinjajoč je pridrl v hišo, kjer je ravno sodni komisar sestavljal zapisnik in upil, da bo vse ven zmetal, če prav jih je pet, psoval jih je tudi s »črni-mi hudčiči«. Obdolženec je tudi na minuli Silvestrov večer izpod slamnate strehe s pištolo streljal v zrak, in bi bil lahko s tem ožen zanetil. Obsojen je bil na 4 mesece težke ječe.

Po krivem pričal. Janez Mrhar, hlapec pri Francetu Mandelcu na Mlinem, je raztrosil vest po vasi, da je videl soseda Florijana Zemva neko noč, da je njegovemu gospodarju odnesel dve veriigi in eno vrečo. To je potrdil tudi pred okrajnim sodiščem v Radovljici. Zemva je trdil, da je nedolžen, a je bil vzlie temu na podlagi Mrharjevega pričevanja obsojen na 14 dni zapore. Pri vzklicu razpravi je pa prekljal svojo prvo izpovedbo s tem, da je rekel, da ne more potrditi, če je res Zemva to storil. Zagovarjal se je s tem, da je v resnici videl nekega človeka, ki je izvršil tatvino, in je bil ta pri mesečni svetlobi podoben Zemvu. A tudi to je laž, obdolženec je to storil iz gole jeze do Zemva, ker se je ta prepiral z njegovim gospodarjem zaradi nekega svinjaka, katerega je moral slednji odstraniti. Obsojen je bil na štiri mesece ječe.

Telefonska in brzolavna moročila

Konferenca ministrskega predsednika s slovenskimi poslanci

Dunaj 21. marca. Min. preds. baron Beck je imel včeraj konferenco s posannimi slovenskimi poslanci. Konferiral je tudi s poslancom Ivanom Hribarjem. Posvetovanje je veljalo volilni reformi za kranjski deželni zbor in vprašanju ustanovitve slovenske vseučilišča v Ljubljani. Detalji o teh konferencah niso znani.

Wahrmondova sfera.

Dunaj, 21. marca. Kakor javlja »Reichspost«, je bila včeraj pri ministrskem predsedniku baronu Becku deputacija krščansko-socialnih poslancev pod vodstvom ministra dr. Ebenhocha, da snova intervenira glede

Wahrmondove afere. Zvečer so imeli člani deputacije s krščansko-socialnimi člani proračunskega odseka 2 uri trajajočo sejo, ki sta se je udeležila tudi ministra dr. Ebenhoch in dr. Gessmann. Na tej seji so člani deputacije poročali o sprejemu pri baronu Becku, nato pa je konferenca razpravljala o nadaljnjem postopanju krščanskih socialcev v Wahrmondovi zadevi.

Za spomenik Ljudevita Kossutha.

Budimpešta 21. marca. V današnji seji državnega zbora je posl. Ratkay v imenu gospodarskega odseka predlagal, naj se dovoli iz javnih sredstev 10.000 kron za spomenik Ljudevita Kossutha.

No i poveljni mednarodnega crožništva v Makedoniji.

Rim 21. marca. Za naslednika pokojnega poveljnika mednarodnega orožništva v Makedoniji je imenovan general Robilant. Robilant je bil te dni sprejet v avdienci pri kralju in vojnem ministru. Novi poveljnik odpotuje v kratkem v Solun, kjer se stalno nastani.

Lev Nikolajevič Tolstoj.

Moskva, 21. marca. Grofica Tolstoj je brzojavila znanec v Moskvi, da se je soprogu bolezen znatno zboljšala, vendar pa še ni odstranjena vsaka nevarnost.

Petrograd, 21. marca. Tolstojevi prijatelji so dobili iz Jasne Poljane obvestilo, da se je zdravstveno stanje grofa Tolstega preokrenilo na bolje, da je skoro gotovo, da bo popolnoma okreval.

Proti nenravnosti.

Pariz, 21. marca. Parlament je sprejel od senata že sprejeti zakonski načrt proti širjenju nenravnosti potom obscenih slik.

Proti spominu Emila Zole.

Pariz, 21. marca. Liga »De la Patrie Française« je izdala manifest, v katerem protestuje proti temu, da bi se mrtvi ostanki Emila Zole prenesli v »Pantheon«. Liga priredi 27. t. m. v tej zadevi protestni shod, na katerem bo govoril akademik Maurice Parée. Na dan prenosa kosti Emila Zole dne 2. aprila namerava liga prirediti velike demonstracije pred »Pantheonom«.

Avstrijska specijalizeta. Na želodcu bu ehačim ljudem pripravljati je porabo pristnega »Mollavega Seidita-praska«, ki je preiskano domače zdravilo in vpliva na želodac krepilno ter pospešeno na prebavljenje in sicer z razstikom aspehom. Škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zaglataelj, DUNAJ, Tschlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 35-4

Kašljilae naj hero inse at o THY-MOMEL SCILLAE, preizkuščen izdelek, ki ga zdravniki večkrat zapisujejo.

Firma Karel Kocian, tvorilca za sukneno, lodnasto in modno blago iz čiste ovčje volne v Humpolcu nam sporoča, da je ravnokar začela razpošiljati nove vzornike z bogato izbiro spomladanskega in poletnega blaga za gospe in dame. Priporočati je vsakemu, naj se ob potrebi volnenga blaga obrne z zaupanjem na to najstarejšo humpolsko firmo, kjer ga bodo resnično postregli pošteno in solidno v popolno zadovoljnost.

Ime Singer je za šivalne stroje vsled svetovnega slovesa, kojega si je tovarna vsled 50letnega vestnega dela pridobila, postalo jamstvo za najboljši material in vzorstveno sestavo. To je vzrok, da toliko drugih tovarnarjev in trgovcev poskuša šivalne stroje, ki so po onih Singer Ko. posneti, pod raznimi znaki, kakor »Singer«, »Sistem Singer«, »Izbojšani Singer« spraviti v promet. Naj se ne pusti nihče premotiti s tem, marveč naj pri nakupu šivalnega stroja vedno vpraša, ako je stroj iz tovarne Singer Ko. in naj se nikakor ne zadovolji z netočnimi odgovori. »Izvirni Singerjevi šivalni stroji« se dobe edino le v lastnih trgovinah Singer Ko., ter je torej najbolje, da se vsak napoti v eno teh trgovin, ki so v vsakem večjem kraju, med drugimi tudi v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 4 in kupi šivalni stroj tam, ter ima zagotovilo, da je dobil res »Izvirni Singerjev šivalni stroj«.

Poslano.

**= Mislite na =
mnihovograške
čevlje =**

3x5 - 6 od 614
moški na trakove najfin. Izdelani 6'90
damski na trakove najfin. Izdelani 5'75
damski nizki pariški najf. Izdelani 3'90

**Tvoornica Jámčl za usak par.
Popravljanja točno in cenó.**

HENRIK KENDA
zalogu c. kr. prto, čevljarske
tvoornice mnihovograške.

FRANC JOŽEFOVA GRENK VODA

Teško prebavjenje
katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje
slasti do jedi, zgago itd., kakor tudi
katar v sapniku,
zaslizenje, kašelj, hripavost so one bo-
lezni, pri katerih se

MATTONI
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z
osebitem uspehom 19-2

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju
in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delicatnih trgovinah.

Proti zobobolu in gnijobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in
zobna voda

ki zaradi dišavnosti in odpravljanja
neprijetnega sapa iz ust,
s steklenice z navodami 1 M.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljše sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnijobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno oznamite, kar
je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1906.

Doz. lekarna M. L. Loustaka
v Ljubljani, Rosljova cesta št. 1
vlog. novograjnjega Fran. Jožefovega
1906. 25 12

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda.
Omizje revežev brez „kavalirjev“ v re-
stauraciji gosp. Antona Zupana K 7.—
Gospica Mikarjeva, g. Mazelle ter g. Koren
nabrali v družbi črnomeljskih uradnikov
K 20.—, g. R. Hrovatin K 2.— kateri je na-
brala v veseli družbi kot odkupilo za razbito
časo. — Skupaj K 29.—. Živeli!

Za „Narodni sklad“. Prijateljska družba
pri „Križu“ ob godovanju g. obč. svetnika
Josipa Turka K 11.—. Živeli!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 16. marca: Marija Jungwirth, gostija,
80 let, Radecega cesta 11. — Anton Dom-
ladiš, čevljar, 77 let, Radecega cesta 11.
Katarina Dolinar, čevljarjeva hči, 20 mesecev,
Streliške ulice 15.

Dne 17. marca: Josip Urbanija, kajzarjev
sin, 3 mesecev, Illova 20.

V domači bolnici:

Dne 14. marca: Marjana Železnik, delav-
čeva žena, 70 let.

Dne 15. marca: Julijana Pirnat, delav-
čeva hči, 1 in pol leta. — Ana Planinšek,
posestnica, 54 let. — Marija Bergant, posest-
nikova žena, 69 let.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 306. Srednji srčni tlak 769.9 mm.

marca	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	9. zv.	735.4	6.7	slab jug del. jasno	
21.	7. zv.	736.0	1.9	sl. jvzhod meglja	
22.	2. pop.	734.9	13.4	sr. vzhod del. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura: 6.1° no-
malna 4.4°. — Padavina v mm 0.0.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega
sočutja, ki so nam bili izkazani po-
vodom prerane smrti našega iskreno
ljubljenega sina ozir. brata in svaka,
gospoda

Av Augusta Hermana

izrekamo vsem našo najiskrenejšo
zahvalo.

Posebno se pa zahvaljujemo
častiti duhovščini, blag gosp. županu
dr. Krautu, gospodom občinskim svet-
nikom, bratom Sokolom in gospodom
trgovcem za tako častno spremstvo,
slav. pev. društvu „Lira“ za ganljivo
nagrobno petje, sl. „Narodni čitalnici“
slav. „Prost. gasilnemu društvu“, gg.
uradnikom, vsem darovateljem pre-
krasnih vencev, sl. „Mestni godbi
kamniški“ ter vsem prijateljem, to-
varšem in znancom, ki so se udele-
ležili pogreba in pripomogli ublažiti
našo veliko žalost. 1046

V Kamniku, 21. sušca 1908

Žalujoča rodbina Herman.

Išče se lična 1033

mesečna soba

v sredini mesta, če mogoče s hrano.
Ponudbe z natančnimi podatki
na „J. K.“ poste rest. Ljubljana.

Šivilja in učenka

se sprejme pri T. Wessel v Wel-
fovih ulicah št. 1. 1044

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi ceno v tej stroki izvežban
uradnik.

Naslov v upravištvu „Slov.
Naroda“

Brivnica

dobro idoča na glavnem prometu v
Ljubljani se pod ugodnimi pogoji
proda. 1050-1

Kje, pove uprav. „Slov. Nar.“

Izgubljena

je bila 14. t. m. zlata zapestnica v
obliki verižice z monogramom F. F.
in krono na poti iz Gosposkih ulic
skozi Zvezdo, Dunajsko cesto na južni
kolodvor in nazaj skozi Kolodvorske
ulice. Pošteni najditelj naj jo proti
dobremu plačilu odda pri gospe
A. Kasch, Gosposke ulice št. 4,
II. nadstropje. 1036

!! Čudite se !!

4 pari čevljev za samo K 6 90

Zaradi nakupa ogromnega števila obutvi
se bode samo kratek čas oddajalo po
tej sramotno nizki ceni: 2 para moških
in 2 para ženskih čevljev na trakove
z močno zbitimi, jakimi podplati s po-
sebnim finim usnjem obšitih, veelegantni
najnovejša oblika in močni. Velikost
na cm ali po številkah. Vsi štirje pari
stanejo samo K 6.90. Pošljite se po
poštnem povzetju. Zamena dovoljena,
tudi denar brez neprimlik nazaj. 1028

L. Zweig, Krakov 59/20.

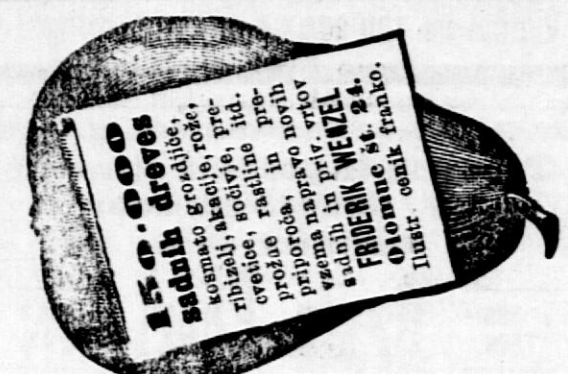
MANDELJEVI OTROBI
Z VUOLJNIM DUHOM NAJBLIŠE SREDSTVO
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & CO. DUNAJ
929 - 2

V Opatiji se je otvorila
koncesijonirana
posredovalnica
za delo in službe.
Ivan Kudrna v Opatilji
Vila Starčević. 1016-1

Sprejme se v stalno službo v
Ljubljani

blagajničarka

Ozira se samo na starejše moči,
ki so v enaki lastnosti že službovale.
Pismene ponudbe na upravištvu
„Slov. Naroda“. 1031-1

Ura z verižico

samo 2 K. 1024
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja
šleska razpošiljevalnica: prekrasno pozlačeno,
36 ur idočo precizijsko uro na sidro, z lepo
verižico za samo K 2 — kakor tudi triletnim
pismenim jamstvom — Po povzetju razpošilja
Prusko-šleska razpošiljevalnica
A. Geib, Krakov 43.
NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Panorama-kosmorama 101

Dvorski trg št. 3
pod „Narodno kavarno“.

Od 22. marca
do 28. marca

Bavarsko.

Berchtesgaden in okolica.

SUKNA

In modno 1047-1
blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocijan
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
Tvorniške cene. Vzorec franco.

ANT. BAJEC
umetni in trg. vrtnar
v Ljubljani, Karlovska cesta 2.
Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne
in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrjne
cvetlice (perene), lepe cvetoče grmovja,
različne konifere (ciprese), velika izbira
lepih rastlin za balkone in okna.
Priporoča se za nasaditve parkov
in vrtov. — Trgovina s cvetlicami.
Izvrševanje šopkov, vencev l. t. d.
Okusno delo in zmerno cene. 12
:: Zunanja naročila tečno. ::

Zastopnika

če mogoče tiskarske stroke, išče gra-
fiško umetelni zavod prve vrste. 1040
Ponudbe pod „grafiška umet-
nost“ na upravištvu „Sl. Nar.“

Lep hlev

za 2 ali 3 konje, s sobico za kočijaža,
kolnico in shrambo za seno se daje
v najem. 1048
Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Absolventinja trgovskega tečaja z
dobro predizobrazbo želi službe kot
kontoristinja
(praktikantinja.)

Prijazne ponudbe se prosijo pod
„delavnost“ poste restante, Ljub-
ljana. 996-3

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služel
G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 1012

priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor priatno, trgovinsko in gostilniško
osobe za Ljubljano in zunaj.
Potnina tukaj.
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Krasne
BLUZE
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri. —
Vsakovrstna krila ter
— otroške obleke —
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

HOTEL „ILIRIJA“.

V nedeljo, dne 22. marca

KONCERT

ljublanske Društvene godba.

Začetek ob polu 8. Vstop prost.

Toči se razen priljubljenega piva
združenih pivovarov **Zalec-Laški**
trg pravo monakovsko (Franciska-
ner Leisbräu) naravnost od soda ka-
kor tudi pristna štajerska, dolenj-
ska (oviček) in istrijska vina.

Za obilen obisk se priporoča
FRIC NOVAK
hotelir.

Na občno željo:
Danes, v soboto zvečer ob 7.:
monakovsko pivo.

Kašljajočim

otrokom i odraslim

zaplenujejo zdravniki z najboljšim uspehom
THYMOMEL SCILLÆ
kot pomoček, ki razkroja in odločuje slez,
ublažuje dušični kašelj in pomirja soplne
težkoče ter odstranjuje njih pogostost. — Že
na stotine zdravnikov se je izreklo o pre-
senetljivo točnem uspehu Thymomela
scillae pri dušičnem kašlju in drugih
vrstah oslovskega kašlja

Prosim, vprašajte zdravnika. —
Steklenica 2-20 K. po pošti frako, če se
pošlje denar naprej 2-20 K. 3 satok., če se
pošlje denar naprej 7 K. 10 steklenic, če se
pošlje denar naprej 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
3477 c. in kr. dvorni dobavitelj. 24
Frage III., št. 303.
Dobiva se po skoro vseh lekarnah.
Pazite na ime
izdelka, izdele-
valca in var-
stveno znamko.

Spretna učiteljica

se priporoča za poučevanje
o igranju na citre.

Cene zmernne. Pouk doma in izven doma. 3
Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo na
gospodično **Erno Obrekar, Branilčična**
cesta št. 7, I. nadstropje v Ljubljani.

Išče se
soba s kuhinjo

za majev termin.
Ponudbe na uprav. „Slovenskega
Naroda“ pod „maj“. 1023-1

Posestvo

z vrtom in gostilno v bližini mesta se
proda.

Ponudbe pod „A. B. 7.“ poste restante
Ljubljana. 1045

Mesečna soba

s posebnim vhomom se takoj odda.
Cena primerna. 1034-1
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Trgovski pomočnik

23 let star, vojaščine prost, izurjen
v specerijski stroki, želi službe v
mestu ali na deželi.

Naslov pove upravištvu „Slov.
Naroda“. 1035-1

Podzastopnika

išče vpeljana firma, deln. družba za pro-
dajanje strojev (Kraft-Maschinen) za
obrate z živil. Strojovne reference prve
vrste in prav natančno poznanje vseh
zadevnih obratov v deželi se zahteva.
Ponudbe pod „Leichter Verdenst
1953“ na naslov Rudolf Mosse, Dunaj,
I. Seilerstätte 2 961-2

Prodajalka

konfekcijske stroke želi premeniti
službo, sprejme tudi mesto blagaj-
ničarka. — Ponudbe na upravištvu
„Slov. Naroda“ pod „A. št. 60.“ 963-3

Sprejemem dobro izurjenega

urarskega pomočnika

ne izpod 23 let starega, pod dobrimi
pogoji v trajno službovanje. Vstop
okoli 1. maja t. l.

Ponudbe prosim odposlati na
Fran Brovet, Gabar via Rakek na
Hrvaškem. 978-1

Restavracija hotel Graizer

na Dunajski cesti.

Jutri, v nedeljo, 22. marca

KONCERT

sesteta na lok.

Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

Ant. de Schiava
restavratr.

1022

Tvrda ustanovljena l. 1858.

Veletržec z vinom

A. KAJFEŽ

Kočevje.

1039-1

Žiljalke:
Ljubljana, (prodaja na debelo),
Dunaj I., Hehermarkt št. 3
(restavracija); Dunaj XIV.,
Seehaus, Vladukt št. 1
(restavracija); Dunaj XV. Ma-
riahilfergürtel št. 38 (prodaja
na debelo).

Telefonska za Dunaj št. 350
in št. 20535.

Marijo Majdič roj. Schaffer

danes ob 6. uri jutraj, prevideno s sv. zakramenti, po dolgi in mučni
bolezni v 75. letu starosti poklicati k sebi v boljše življenje.

Truplo predrage rajnice bo v ponedeljek, dne 23. t. m. ob 2.
popoldne v hiši žalosti na Viru blagoslovljeno in se nato prepelje na
pokopališče na Žalah v Kamniku, kjer se vrši pogreb ob 4. uri
popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.
Nepozabno in blago pokojnico priporočamo v blag spomin in
pobožno molitev.

Na Viru, dne 21. marca 1908. 1049

Franc Majdič
soprog.

Franc Majdič
sin.

1049

Sedlarski pomočnik

majši, se sprejme. Plača po dogovoru.

JOŽEF KINN 982-2
sedlar v Postojni.

Za granitni kamnolom Jezernica pri Beljaku se išče

20 do 30 kamnosekov, lomilcev in težakov

proti dobri plači. — Vprašanja na Dom. Merluzzi, v Beljaku. 968-3

Deček

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, vešč tudi nemškega jezika, se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovino z mešanim blagom Ivana Auer v Trzinu (Gorenjsko). 979-2

Naprodaj je večja hiša

na najboljšem prostoru (križišče treh okrajnih cest) na Spodnjem Štajerskem. V hiši je dobro propevajoča trgovina z mešanim blagom, trafika, gostilna z žganjetočem, kjer se ustavljajo vozniki, brez konkurence. V hiši je tudi c. kr. pošta, ki jo lahko dobi inteligentni kupec; na leto nese 1200 kron čistega. — Dopisi pod „lepa prilika“ na upravnishvo „Slov. Naroda“. 1027-1

VABILO na občni zbor

Posojilnice na Slapu pri Vipavi
reg. zadruga z neomejeno zavezo

ki se vrši

v torek 31. marca t. l.

ob polu štirih popoldne

v posojilnični pisarni v Vipavi

DNEVNI RED.

1. Poročilo načelnika in čitanje revizijskega poročila.
2. Potrditev letnega računa za l. 1907. in razdelitev čistega dobička.
3. Privoljenje remuneracij načelnstvu in nadzorstvu.
4. Prememba pravil.
5. Volitev načelnstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Vipava, 19. marca 1908

NAČELSTVO.

Opomba. Ako bi ta zbor ob določenem uri ne bil sklepčen, se bode začel pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Kraljevstvo Saško Technikum Mittweida.

Ravnateljstvo: prof. A. Holzt.

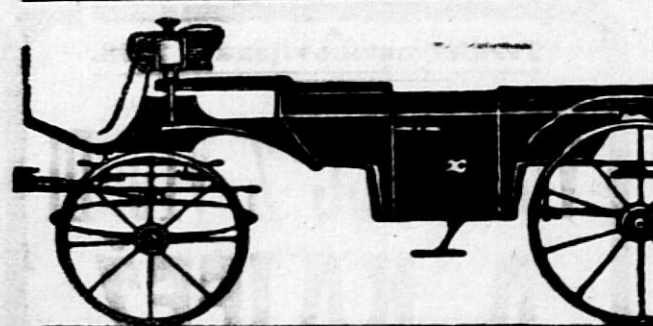
Višje tehniško učilišče za elektrotehniko in strojno tehniko

Elektrot. hiški in strojni laboratoriji.

36. šolsko leto: 3610 g-jencev.

Tvorniške uspe delavnice.

Programi itd. pošilja brezplačno najnižštvu.

V „Angleškem skladišču oblek“

se bo zaradi pomanjkanja prostora in ker vsak dan dospe sveže blago, že sedaj za lastno ceno prodajala najmodernejša in najfinejša konfekcija za dame, gospode, deklice, dečke in otroke. ::

O. BERNATOVIC, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Blagajne,

varne proti požaru in vlamu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — **Beške skladišče blagajna,** delničarsko društvo Zagreb, Ilica 22. 3424-71

Panorama International Pod trančo 2.

Razstavljeno od nedelje 22. marca do vštete sobote 28. marca 1908.

Francoski gradovi Malmalson, Chantilly, Orleans.

Vabilo na

občni zbor

„Posojilnice v Zagorju ob Savi“

registrirane zadruga z neomej. zavezo kateri se bode vršil

v nedeljo, 29. marca t. l.

v posojilnični pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnstva.
2. Odobritev računa za leto 1907 in razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelnstva in preglednikov.
4. Slučajnosti.

Načelnstvo.

Najstrašnejša vojna

kakšnega kraja ne more tako upostojiti, kakor žuželke. Zato zavarujemo svoje sadne in zelenjadne vrtove s

„Fichteninom“

Priznalna pisma brezplačno pri vseh III prodajalci. 251 2

o o o Dobiva se povsod. o o o

Izdelovalnice Fichtenina

Karel Ebel & Komp.

družba z om. zav. Opava.

: Najhujši : sovražniki.

Lahko umevna razlaga o roditeljih nalezljivih boleznih

Spisal Rado Murnik.

Cena 60 v., s pošto 70 v.

Ta poučna razprava se bere kakor kaka povest. Vsaka hiša bi morala imeti to knjižico, da spozna najhujše sovražnike človeškega zdravja.

Izdelovatelj vozo.

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta šte. 11

priloga svojo bogato zalogo novih in že razloženih

VOZOV.

AVGUST REPIČ

sodar 18

Ljubljana, Kolesarske ulice 16

Trnovca

izdeluje prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Priloga se

trgovina z oblačilnim blagom HUGO IHL

Stritarjeve ulice št. 4.

Velika zaloga

najnovjšega

in

najboljšega

blaga za ženske

in moške obleke.

Vzorci na zahtevanje poština vrosto.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in komptoar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:

Igriške ulice št. 8.

Prostorska naloga a. kr. št. 12 a. kr. priv. jaz. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirta dr. Schoenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinaja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovjša, najboljša in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi al. občinstvu se vse v najniz stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rešilo in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11

priloga

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovjša šopona

po najnižji ceni.

ALSTRO

AMERICANA

TRST

NEW YORK

Patniki - Ameriko

Naloga želijo dobro po ceni in za neshitve potovati raj se obrnejo na

Simona Kmeleka

v Ljubljani Kolesarske ulice 26.

Bakarska pojavnica dajo se brezplačno.

Friden in pošten

hlapec

vajen pri konjih, ki bi prevažal blago s kolodvora v trgovino, se takej sprejme. — Plača po dogovoru. 955-3

Karel Šiškovič. Črnikal, Istra.

Gostilna

v Narodnem Domu v Celju

se odda s 1. junijem pod ugodnimi pogoji v. ajem. 995-2

Natančnejši pogoji se izvedo pri

Posojilnici v Celju, katera sprejema

tudi ponudbe do 10. aprila 1908.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovjših sistemih pod popolnim jametvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsako vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvrši. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene prekušene. Ilustr. 46

vani ceniki zastoj. 12

Tržiška posojilnica

registrirana zadruga z omejeno zavezo

v Trzinu

vabi svoje člane na

IV. redni občni zbor

kateri se vrši

v nedeljo, 29. t. m. ob 10. zjut.

v gostilni pri Slugi.

DNEVNI RED.

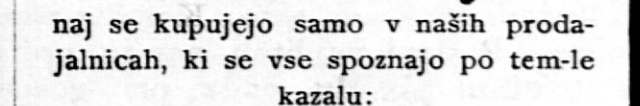
1. Prememba pravil.
2. Potrditev letnega računa.
3. Volitev upravnega sveta in nadzorstva in obenem določitev števila članov po § 14. in 30. pravil.
4. Odstavljenje upravnega sveta.
5. Razdelitev čistega dobička po § 9. in 33. pravil.

1042

Načelnstvo.

Singerjevi šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših prodajalnicah, ki se vse spoznajo po tem-le kazalu:

Ne dajte se premotiti z oglasi, ki jim je namen, da bi s tem, da merijo na ime SINGER spravili v denar stare ali pa stroje drugega izvora, ker naših šivalnih strojev ne dajemo preprodajalec, ampak jih sami prodajamo občinstvu naravnost. 1026-1

SINGER Co.

delniška družba za šivalne stroje.

Podružnica:

Kočevje, Glavni trg 79.

salon za damske in otročje klobuke

Pričakujoč obilne naklonjenosti se udano priporoča

J. Novač

bluža modistinja

trudke

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Uvod - Mojstič.

Knjigovodja

obenem izurjen slovenski in nemški korespondent, se sprejme s 1 majnikom. Prednost imajo oni, kateri so italijanščine popolnoma vešč. 969-2

Tozadevne ponudbe sprejema Jan. Popovič, Cerknica pri Raketu.

Monograme

in druge risarije uvezuje na vsa krano blago hitro in ceno

Marija Rimerc

v Ljubljani, Hradskega vas šte. 1, I. nadstropje. 782-4

(naspr. Dolenjske mitnice, prodajalna Čušovar).

Zunanja naročila točno in ceno.

Gostilničarska koncesija

se tako odda.

Več se izve pri g. Fani Bilina v Ljubljani, Židovske ulice šte. 1, I. nadstropje. 994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

994-2

Osební kredit
za uradnike, častnike, učitelje itd.
samostojni hranilni in posojilni konzorcij Uradniškega društva dajo po zmernih pogojih tudi proti dolgoletnim vračilom **osebna posojila**.
Agenti izključeni. 3692-21
Naslove konzorcijev prijavi brezplačno
Centralno vodstvo Uradniškega društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25.

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in solidno delo.
Cene zmjerne. Popravila se točno izvršujejo.

Premog in drva
prodaja po najnižjih cenah
M. Bucher
Kolizej št. 130
Telefon št. 259.
in sicer: 526 13
50 kg la trboveljskega premoga v kosih K 150
50 kg kočevskega premoga v kosih K 120
50 kg trboveljskega orehovnega premoga K 120.
Kdor vzame na debelo cena po dogovoru.

Prva borovljska tvornica orožja
Peter Wernig
c. in kr. dvorni dobavitelj
družba z omejeno zavezo
Borovlje na Koroškem
priporoča 835-3
lovske puške vseh sistemov, priznane izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom.
Cenovniki zastoj in poštne prosto.

Zahtevajte zastoj
in poštne prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklajstih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po izvirnih tvorniških cenah.

Niklajsta remontoarka	K 3-
Sistem Roskopf paten-	4-
tna ura	
Švicarska orig. sist.	5-
Roskopf patent	
Registrirana „Alder	
Roskopf“ niklajsta re-	7-
montoarka na sidro	
Goldnasta remontoar.	
„Luna“ dvojni pokrov	8:50
Srebrna remontoarka	
„Gloria“ kolese, prosto	8:40
Srebrna remontoarka	
dvojni pokrov	12:15
Srebrna oklopna verižica z obročkom	
za vzmet 15 g teška	2:80
Rus. tula nikl. cil. remont. ura, kolese	
Luna, dvojni pokrov	10:50
Budilka	2:90
Kuhinjska ura	3-
Schwarzwaldska ura	2:80
Ura s kukavico	8:50

Za vsako uro šletno pismo jamstvo. —
Brez rizika. Zamenja dovoljena, ali denar nazaj.
Prva tvornica za ure v Mostu
Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj
v Mostu št. 655 (češko). 6 23

Tiskovine
za
odvetnike
in **notarje**
ima v zalogi
Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Troškovniki a 5 v.
Poslastila za civilno in
kazensko zastopstvo a . . . 5 v.
Notarski akti na na-
vadnem dokumentnem
papirju a 5 v.
na finem dokumentnem
papirju a 15 v.

Kinematograf „Edison“
Dunajska cesta
nasproti kavarni „Evropa“
V sredo in soboto nov spored.
Več se razvidi iz lepakov. 1009

Vodovodi
kanalizacije, kopališke naprave
Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoj).

„Ottoman“
Zapomni si, prinesiti mi moraš samo „Ottoman“
cigaretne papir ali stročnice, in naj te ne motijo
slične ponaredbe slabe kakovosti! III 191-2

Učenec
ki je dovršil vsaj ljudsko šolo, se
tako sprejme v trgovino z želez-
nino, Franc Guštin v Metliki. 765-5

CHRISTOFLE
Jedilno in namizno orodje
Priznane najboljše posrebotre.
NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletno
opravljene KASETE za NAMIZ-
NO ORODJE, SKLEDE, PO-
SODE za OMAKE, KAVNI in
GAJNI SERVISI, NAMIZNI
NASTAVKI, UMETNINE.
Edino nadomestilo za pravo srebr.
Specialni predmeti za hotele, re-
stauracije in kavarne ter za pen-
sione, menaže itd. 8902 8
C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ, OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).
Ilustrovani cenovnik zastoj.
Po vseh mestih zastojniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stoječo tvorniško znamko in polno ime
CHRISTOFLE.

Salvator
Razpošilja se naše sve-
tovno slavno specialno pivo
po starem običaju in sporo-
čilu tudi letos meseca marca.
Da se zagotovite, da dobite resnično
„Salvatorsko“ pivo in ne katero premmogih
ponaredb, pazite na zdolaj stoječo var-
stveno znamko, vtisnjeno na vsakem sodu
in steklenici, ki je kakor tudi označeno
„Salvator“ patentno uradno varovana
Deln. dr. Pavlansko pivo
Salvatorska pivovarna
Monakovo.
Ustanovlj. 1651.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 36,242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993-72 K.
Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države
z vseslovesno slovesno-narodno upravo.
Generalni zastoj v Ljubljani, Ljuba pismo se v lastni bančni hiši
v Gosposkih ulicah št. 12.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
priporoča svoje
izborna pivo. črno pivo „Salvator“.
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon št. 187.
Pošiljavo na dom sprejema restavracija gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Velikanska zaloga
spomladanskih in poletnih
oblek
za gospode in dečke
iz najmodernejšega blaga.
Cene brez konkurence.

Velika konfekcijska trgovina
A. LUKIČ
Ljubljana, Pred škofijo št. 19.
Solidna postrežba.

Ogromna zaloga ::
najnovejše
spomladanske in poletne
konfekcije
za dame in deklice.

Zidarski polir
želi službe.
Ponudbe prosi pod „trozen“ Sv.
Iij v Slov. Goricah na Štajerskem
poste restante. 980-2

Inženir - hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ulice št. 4. Brzjavil: Lachnik-Ljubljana. 9664-42

„OTTOMAN“
CIGARETTES ORIENT
DEPOSE
OTTOMAN
CIGARETTES ORIENT
DEPOSE

Razglas.
Zadružna tiskarna v Krškem
ima svoj
občni zbor
dne 4. aprila 1908
ob 4. uri popoldne
v gostilni g. Frana Gregoriča v Krškem
s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo o ustanovitvi zadruge.
2. Poročilo o poslovanju za sedanjo upravno
dobo.
3. Poročilo o letnem računu. 1029
4. Poročilo nadzorstva.
5. Predlog o razdelitvi čistega dobička, in
sicer 5 % dividende in da se ostanek
pripiše v rezervni sklad.
6. Volitev mesto umrlega člana upravnega
sveta g. Vinka Ženerja.
7. Razni predlogi.
To se razglašja v smislu § 26. registro-
vanih pravil.
V Krškem, dne 18. marca 1908.
Upravni odbor.

Delavski red
za
opekarnice
je ravno kar izšel v založbi
NARODNE KNJIGARNE
v Ljubljani.
Sestavljen je točno po do-
ločbah veljavnih zakonov in
v smislu tozadevnih navodil
ministrstva.
Ta delavski red mora biti
nabit v vseh opekarnah.
Cena 50 v., s pošto 60 v.

Piccolo avtomobili

6/7 HP dvojcilindrik, 2-3 sedeži K 3400 do K 4500.
12/14 HP četvercilindrik, 4 sedeži K 6800.

so najvarnejši v obratu; za napravo in rabo najcenejša vozila.

Zahtevajte prospekt.

Generalni zastopnik: **Aleksander Hatschek** - Dunaj, V., Wienstrasse 89a.

1015-1

Zajamčeno nepremočljivo mazilo za usnje

HEVEAX!

dela usnje mehko, trdno in zajamčeno nepremočljivo. Pločevinasta škatlja s čopičem stane 3 K, 10 škatelj 25 K. Na strokovnih razstavah samo najvišje odlike.

Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.

Usako nedeljo velik tamburaški koncert

v gostilni BALIJA v Rožni dolini pri Ljubljani. Začetek ob 4. popoldne. Vstop prost.

K obični udeležbi vljudo vabita

F. in M. Balija.

„Titania“ je najbrzopralni parni stroj sedanjosti. — Tisočkrat preiskuen. Jamčimo: popolnoma čisto in snežnobelo, perilo varuje na doslej nedosežen način in da vsak otrok lahko dela nanj, da se prihrani 75% časa, mila in kuriva.

Vzamemo vsak stroj nazaj, ki bi ne imel teh lastnosti. »Titania« opere 52 srajc v 15-20 minutah. 4148 15

Izdelovalnice (za Titania, Wels, Gor., Avstr. št. 161. Zastopniki se iščejo.

Za specialiteto izdelujemo: pralne stroje, parilnike, sejalne stroje itd.

Valjalnice (munge) za perilo z 2-3 valjci iz trdega lesa, najboljše izvršitve. 5 letno jamstvo, od 40 K naprej. s la para-gumijevi valjci. »Titania« ožemalniki 15-20 minutah. 4148 15

Zastopniki se iščejo.

Julija Štor

Prešernove ulice št. 5 Ljubljana.

Najprejznejši čevlji sedanjosti.

Julija Štor

Prešernove ulice št. 5 Ljubljana.

Najprejznejši čevlji sedanjosti.

Krasna nevestna oprema

je na ogled

v trgovini Antona Šarca

na Sv. Petra cesti šte. 8 v Ljubljani.

976-3

Prostovoljna javna dražba.

Vsled dovolitve c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani se bode prodalo

dne 26. marca 1908 ob desetih popoldne

v pisarni Aleksandra Hudovernika, c. kr. notarja kot sod. komisarja v Ljubljani

na prostovoljni javni dražbi

gospe **Franciški Leban** v Ljubljani lastno posestvo pod vl. št. 237 kat. obč. Petrske predmestje I. del, obstoječe iz njive parc. šte. 316.

Vzklona cena: 6872 K. Kot vadij je položiti znesek 700 K v roke sodnega komisarja.

Prodajalka si pridrži pravico, v teku 3 dni najvišji ponudek odobriti ali odkloniti.

Na posestvu vknjiženim upnikom so pridržane njih zastavne pravice brez ozira na izkupilo.

Natančnejši dražbeni pogoji se morejo vpogledovati v pisarni podpisanega sodnega komisarja.

V Ljubljani, dne 21. marca 1908.

Aleksander Hudovernik
c. kr. notar kot sodni komisar.

Največja zaloga navadnih do najfiniših otroških vozičkov in navadne do najfinišje žime.

K. Pakič v Ljubljani.

Razsalam naročnikom se oddaja s povzetjem.

J. KEBER

trgovina z manufakturnim in perlinim blagom — v Ljubljani —

na Starem trgu št. 9 priporoča

vence in šopke za neveste

ter

nagrobne vence

po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine priporoča 12

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno. Postrežem točno.

Odlikovan

s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj. ces. in kr. Visokosti presvetle gospe nadvojvodinje Marije Josipine.

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerno cene. Priznana angleško blago je v največji izbiri vedno v zalogi.

Najbogatejša zaloga in najraznovidnejše izbire

Klavirjev in harmonijev

Alojzij Kraczmor

izdelovalec klavirjev in sodne zapriseženi zvedenec

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno se v zalogi prebirani pa broshbni klavirji. Pravomem ubiranj in popraviljanje vseh sistemov. Glavne zastopstvo dvornih firm L. Bösendorferja na Dunaju, Gebrüder Stiglitz na Dunaju, August F. Richter v Ljubljani, Th. Mannberg v Lipskem. Za vsak pri meni kupljen klavir dodela jamstvo. — Najkita isposojevalnica. — Delna plačila.

Nov vegetabilski crème za prsi.

Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev prsi. Razkošen stas. Kabi se samo zunanje. Zdravniško preizkušeno. Lonček z navodilom stane K 3 — in K 5 —, poštnina 70 h. Prodaja in razpošilja gospe **Käthe Menzel** na Dunaju, XVIII, Schulgasse 3, I. nadst. 11. Znamke vseh dežela se sprejemajo. 2317-86

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča

M. GELBHAUS 4377-13

inženir in zapriseženi patentni posrednik na Dunaju

VII. Stebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

Hotel pri Zlatem jelenu v Gorici

v sredi mesta, obstoječ iz 40 sob, restavracije, vrta in dveh salonov se odda s 1. majem t. l. za stalno v najem.

Reflektantje naj pošljejo svoje ponudbe Trgovsko-obrtni zadrugi v Gorici

Povračila voznine

:: za vse pošiljkatve z Ogrskega ali na Ogrsko ::

izposluje na podlagi voznih listov spedijska pisarna **IGNACIJ STERMANN** (oblastveno dovoljena in protokolirana pisarna za revizijo voznih listov) v Buda-Pešti, V., Váci-körut 74.

Naj se torej vsi vozni listi nočenshi s 1. marcem 1907 takoj pošljejo tej firmi.

1005-1

Prostovoljna dražba

raznih zemljiških parcel v Dobu, Krtini in Količevem tudosnega okraja v vrednosti 20.000 K ter

vodnega mlina, žage, čreslarne z vodno močjo

v Količevem v vrednosti 9000 K se bo vršila na prošnjo **Barbare Iglič** in **Adele Detela** iz Doba

dne 30. marca 1908

ob 9. uri popoldne na licu mesta začeni v Količevem.

C. kr. okrajno sodišče na Brdu, oddelek I.

dne 14. marca 1908.

Glavna posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obestuje po 4 3/4 % od dne vložitve do dne vzdiga

brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8. — 12. popoldne in od 3. — 6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo

Priznana kot največja in najcenejša konfekcijska trgovina je

„Angleško skladišče oblek“

v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

O. BERNATOVICH

Od izvrnega angleškega blaga, dobavljenega od firme H. G. Porter & Co. Ltd. v Londonu, se naročila po meri najfinije izvršujejo na Dunaju. Pošiljkatve na izbiro se pošiljajo izven Ljubljane brez poštnega povzeta.

Poslajte **50 kr.**

snamkah. Za to dobite 3 vedelne
higienične vzorce, 6 vzorcev 90 kr.,
12 vzorcev 1 gl. 70 kr. 26 vzorcev
3 gl. 40 kr. poleg najnovejšega
ilustrovanega cenovnika in na-
vodilo za uporabo francoskih in ame-
riških gumastih predmetov, tucat od
45 kr. naprej. V zalogi so vse
kurioziteti, mnogo novosti, izdeluje
vsak gumasti predmet. Najcenejše in direktno se kupi le na plačeno naročilo. Diskretna pošiljatev.

H. AUER, zaloga tovarniških gumastih predmetov.
Dunaj, IX./5, Nussdorferstrasse 3-10. 836-3

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblik za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in dečke.

Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte
pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček
„cikorije“, temveč določeno znamko:
„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo
kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in
podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah,
papirju in z podobnim natisom ponareja.

 Henrik Franck & sinovi
Zagreb.

Varstvena znamka Varstvena znamka Varstvena znamka
al. Kuw X 4407, 217, H.W.W.

Slaven, Slaven, Slaven, Slaven,

ker čuva prtenino. 242 18

vse bleščeče beline, ki jo dobi prtenina.
ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega
duha.
ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo
časa.

MINLOS PRALNI PRAŠEK

Absolutno neobhodno potreben
ei za vsako dobro urejeno go-
spodarstvo.

Pazi naj se na zgorajšnja var-
stveno znamko in varje naj
se pred ponarejanjem, ki je brez
vsake vrednosti.

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLIONI.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, s kolonijalnim blagom in
z milom.

Na debelo pri L. MINLOS, Dunaj I., Mülkerbastel 3.

Filipa Neusteina

POSILAJENE

odvajalne kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice.)

V vsakem oziru jim je dajati prednost, ker so te kroglice brez
vsakih škodljivih primesi in se z največjim uspehom rabijo pri
bolezni spodnjega telesa, nalahko odvajajo, čistijo kri, niso lek, in
zatorej najugodnejše in docela neškodljivo odvrčajo telesno

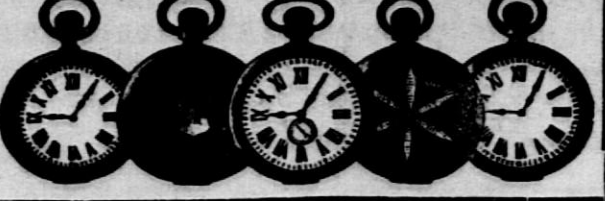
zaprtje

gotovi izvor skoro vseh bolezni. Ker so posilajene, se jih tudi otroci ne
branijo. Skatija s 15 kroglicami stane 30 vinarjev, zavitek z 8 skatijami,
torej 120 kroglicami stane samo 2.—. Kdor pošlje 2-45 naprej, dobi
poštne prosto zavitek skatije.

Svarilo! Pred ponaredbami nujno svarimo. Zahtevajte **Filipa Neusteina**
odvajalne kroglice. Pristna samo, če ima vsaka skatlica in
nakazilo našo oblastveno vpisano varstveno znamko v rdečem tisku „Heil
Leopold“ in podpis **Filip Neustein**, lekarna. Zavoj mora biti
označen z našo firmo

Filipa Neusteina lekarna „Pri sv. Leopoldu“ na Dunaju, I., Plankengasse št. 6.
Dobiva se v vseh lekarnah. 3699-10

Žalne klobuke
vence in trakove
priporočila 19
Benedikt, Ljubljana.

Zastonj razpošiljam
moj ilustrovani cenovnik.
Ure, razno zlatnino
in srebrnino
prodajam po zelo nizkih cenah.

FRANC KEBER
urar
in trgovina zlatnine in srebrnine
Ljubljana, Dunajska cesta št. 12.

Za spomlad!!!
Krasne novosti za ženske
volnene obleke.
Vzorna
zaloga moškega sukna

Za neveste prav ugoden nakup.
Imam svežo z najboljšimi tvornicami
in tom lahko svojim cenj. odjemalcem
najbolje postregel. — Najzanesljivejša
trgovina, ker strežejo domači ljudje.

„Pri Cirilu in Metodu“
v Ljubljani, Lingarjeve ulice št. 1.
Nasproti loteriji.

BR. HLAVKA
Izdelovatelj kirg. Instrumentov,
atelje za ortop. aparate in bandaže
Ljubljana, Prešernove ul. 5
priporočata

svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo
in bolniško postrežbo, bižerjev, irigatorjev,
aparatur za mrzle in inha acije s paro,
sterilizirane obveze in bandaže, kakor
tudi nogavice za krčne žile, kilne pasove,
vaskovratne brizgalke in aparate za
samoklistiranje, najboljša kvaliteta gumi-
jevih stvari in gumijevih posteljnih pod-
ložk. — Vse bandaže se izdelujejo pod
strogim nadzorstvom po odredbah p. n.
gg. zdravnikov.

Zunanja naročila se izvršujejo
točno, hitro in diskretno.
Galvanični ponikovalni za-
vod z obratom na motor.
Popravila se izvršujejo točno
in ceno.

JOSIP STUPICA
Jermomar in sodlar
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.
Priporočam svojo zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebitine.

Cene nizke.

Za slabokrvne in prebolele!
Pijte pristni marsala v steklenicah 7/10 l po K 1.50.
Direktni uvoz. 916-4

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6. Židovske ul. 3.

Kdor Kdor
je bolan na želodcu, črelih, nima teka,
in nagiblje k hujšanju, naj rabi že več let
preizkušeno **želodčno sol**
lekarnarja **Schaumanna** v Stockerau.
za uravnavo in vzdržanje dobre prebave
rabi Schaumannove
pastilje želodčne soli
bo neprimerljajoči uspeh zapazil v dobrem
počutenju. 4001-9

odstrani takoj preobilo že-
lodčno kislino in pospešuje
prebavo. Škatlica stane K 1.50.

prilavne in prijetne, so natančno odmerjene in učinkujejo kakor želodčna sol. Omarica
s 3 fiolami po 10 pastil želodčne soli K 1.50. — Po pošti pošilja najmanj 2 skatijci
po povzetju

lekarnar SCHAUMANN v Stockerau.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Razglas.

V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto
Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887. l. št. 22 dež. zak.) se naznanja javno,
da so imeniki volilnih upravičencev
za letošnje dopolnilne volitve

v občinski svet sestavljeni in da so
od ponedeljka, dne 16. marca skozi 14 dni
v mestni posvetovalnici ob navadnih uradnih urah razgrnjeni vsakomur na
vpogled in smejo tamkaj med tem časom vlagati ugovori proti njim.
O pravočasno vloženih ugovorih bo razsojal občinski svet.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 14. marca 1908.

Župan:
iv. Kribar, m. p.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Ce-
lovec, Prago.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
8-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Prago.
8-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožico) Celovec.
8-50 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
8-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožico) Celovec, Prago.
9-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec,
Prago.
9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: je-
senice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž.
žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
8-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
8-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
9-30 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo
ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Doboda v Ljubljano juž. žel.:
6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta.
8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage,
Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožico
in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez
Podrožico) Gorice drž. žel., Trsta drž.
žel. Jesenice.
5-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca,
Beljaka (čez Podrožico) Jesenice.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
9-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
rožico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel.,
Jesenice.
11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čez Podrožico) Trsta
drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.

Doboda v Ljubljano drž. kolodvor:
6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
8-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko po s parniku „Severnoameriškega Lloyd“

iz Bremna v
New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen, samseljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v Ljubljani na edine 16 pri

EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak terek, četrtek in soboto. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba poštena, rečelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizono, Utah, Wioning, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez cel svet. Odhod na tej
progi iz Bremna enkrat mesečno. 8044-29

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta,
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor! Berite!

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOČNA GRENČICA NA SVETU
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

+ Suhotni +

dobe lepe, polne telesne oblike po moji redlini moki „Käthe“. V šestih tednih 80 funtov
več teže. Zajemeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Karton stane 2-20 K po povzetju.
Kdor naroči 4 kartone, se mu pošljejo poštne prosto. 40-6
Gospa Käthe Menzel na Dunaju XVIII. Schulgasse 3, I. nadstr. 11.
Dobiva se v lekarnicah in drogerijah.

Fr. P. Zajec

Ljubljana
Starý trg 26

prilporeča
svoj dobro urejeni
:: optični zavod ::
kakor rana očala,
ščipalce daljnogleda
toplomerje, zrako-
merje itd. — Očala in
ščipalce se napravijo na-
tačno po zdravniškem
receptu. 2

Velika zaloga
raznih
žepnih in stenskih
ur
zlatnine in srebrnine.

Ceniki za optično blago in separatni ceniki ur in
zlatnine se razpošiljajo franco.

Hiša z vrtom

v mestu, če mogoče z gostilno ter
majhnim gospodarskim poslopijem,
vse v dobrem stanju, se želi kupiti.
Ponudbe na upravnitvo „Sloven-
skega Naroda“ pod „J. H.“

Seydlin

Najbolje za zobe.

Popolna oprema
za novorojenčke
otroške perile
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
I. LUBJANA.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljena 1870.

Klobuke
cilindre in
čepice
Ivan Soklič
v najnovejših taceh in v velikih izberah
— priporoča —
Pod trambo št. 2. Postaja elek. železnice

Liebigov mesni
izvleček

izboljša juhe, omake, zelenjavo i. t. d.

OXO-buljon

tekoča, takoj pitna.

1 1/2 do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg 3
(na ogla židovskih ulic).

Strokovnaška
postrežba z iz-
bornimi izdelki
po nizkih cenah.

Velika in moderna
zaloga oblek
za gospode, dečke
in otroke. □ □ □

Ce. so stalne
in označene na
vsakem :: ::
:: :: predmetu

.. .. Naročila po meri točno in priznana dobro.

Dr. Franc Derganc

I. kirurški asistent deželne bolnice

bivši večletni

933-3

operator na dunajskih klinikah dvor. svet. prof.
dr. barona Eiselsberga (kirurgija) in dvor. svet.
prof. dr. Chrobaka (ženske bolezni); ter na
oddelkih prof. dr. Wertheima (ženske bolezni)
in prof. dr. Schnitzlerja (kirurgija)

si jemlje čast, naznanjati p. n. občinstvu, da je začel

ordinirati za

kirurške in ženske bolezni.

V Ljubljani, dne 15. marca 1908.

Ordinira od 2.—3.

Romenskega ulice št. 8.

Pozornost

zbuja Marconijeva iznajdba, brezžično brzojavlanje, pa celo ta
velikanska iznajdba je človeštvo komaj bolj presenetila, nego
najnovejša pridobitev zdravilne umetnosti: **električnost zdra-
vilo**. Posebna prednost te pridobitve pa tiči v tem, da se je po-
srečilo električni tok v obliki pripravnega električnega **životnega**
aparata napraviti dostopnega vsakomur in se torej
vsak bolnik s tem aparatom lahko sam elektri-
zira, sam zdravi.

Elektro-Vitalizer

avst. p. 23912, ogr. p. 34972, nem. d. p. 181785
se zove ta aparat, ki je s sijajnim uspehom preizkušen
pri skoro vseh boleznih, zlasti za **nervoznost, nevrasenije,**
revmatizem, bolezni v križu in v glavi, želodčne in
črevesne slabosti, onemoglost srca, ohromelosti in
vse slabosti, kar sijajno izpričujejo premnoga zahvalna pisma,
katerih izvirniki so razpoloženi v naši ordinaciji.

Kdor se torej zanima za ta izborni način zdravljenja, naj spodnji kupon
popolno izpolnjen čimprej pošlje na našo ordinacijo, na kar mu nemudoma po-
šljemo v zaprti kuverti gratis in franco našo

brezplačno knjigo

64 strani obsežno, lepo ilustrovano.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Neuer Markt 14, I. nadstr. odd. 61.

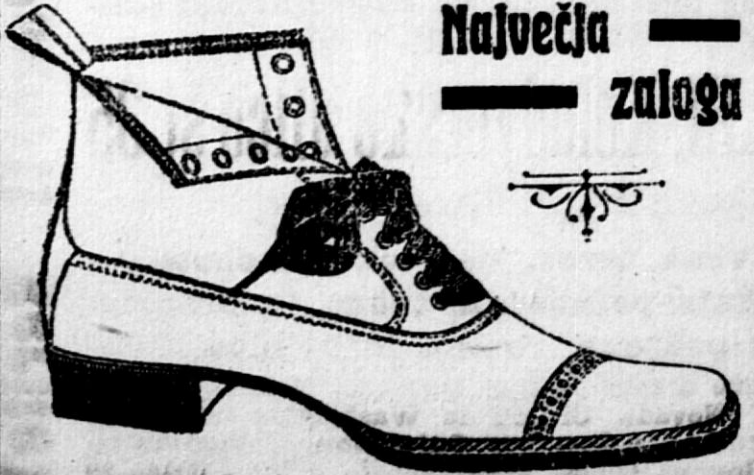
Kupon za brezplačno knjigo. 21./III. 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61

Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni
elektroterapiji“ gratis in franco pod zaprti kuverti.

Ime:

Naslov:

Največja
zaloga

Dokolenic (gamaš) iz usnja
in suknja za gospode, gospe in otroke.

Turistovskih čevljev
Ameriških čevljev
Otroških čevljev
Čevlji za dom

v izvrstnih ka-
kavostih po
smernih cenah.

v največji
izbiri

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Selenburgove ulice 3 * Ljubljana * Selenburgove ulice 3

Ceniki nastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.